

Slivniški pogledi

| januar 2020 | letnik 6 | številka 59 |

OBČINA
CERNICA

Beč | Bečaje | Begunje pri Cerknici | Bezuljak | Bločice | Bloška Polica | Brezje | Cajnarje | Cerknica | Čohovo | Dobec
Dolenja vas | Dolenje Jezero | Dolenje Otave | Gora | Gorenje Jezero | Gorenje Otave | Goričice | Grahovo | Hribljane
Hruškarje | Ivanje selo | Jeršiče | Korošče | Koščake | Kožljek | Kranjče | Kremenca | Krušče | Kržišče | Laze pri Gorenjem Jezeru
Lešnjake | Lipsenj | Mahneti | Martinjak | Milava | Osreddek | Otok | Otonica | Pikovnik | Pirmane | Podskrajnik | Podslivnica
Ponikve | Rakek | Rakov Škocjan | Ravne | Reparje | Rudolfovo | Selšček | Slivice | Slugovo | Stražišče | Sveti Vid | Ščurkovo
Štrukljeva vas | Tavžlje | Topol pri Begunjah | Unec | Zahrib | Zala | Zelše | Zibovnik | Žerovnica | Župeno

9 772386 019006

- 3 Uvodnik
- 4 Intervju

Alojz Matičič

- 7 Izpostavljam
- 8 Iz občinske hiše
- 10 Aktualno
- 12 Gospodarstvo
- 23 Ljudje med nami

Dušan Mozetič – Muz'l

- 17 Dogaja se
- 22 Od Unca do Zahriba, od Osredka do Laz

Milava

- 24 Dediščina
- 26 Kultura in kulturniki
- 31 Šport
- 34 Mladi mladim
- 36 Komunala
- 37 Notranjski regijski park
- 38 Razgibajmo možgane
- 39 Utrip
- 40 Napovednik

Notranjska

Google Play

App Store

Slivniški pogledi – glasilo Občine Cerknica
Izdaja: Občina Cerknica, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica.
Fotografija na naslovnici: Zimska Cerknica 1959, Jože Žnidaršič starejši
Izid: vsak mesec, na začetku meseca. Brezplačno ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini Cerknica.
Cena: 2,78 evra za izvod s poštnino za naročnike izven občine Cerknica. Glasilo se financira iz sredstev proračuna Občine Cerknica in prihodkov oglaševanja.
Odgovorna urednica: Maruša Opeka
Uredniški odbor: Marija Hribar, Miha Jernejčič, Maruša Mele Pavlin, Polona Otoničar Pajk, Sabina Popek Simšič
Urednik fotografije: Ljubo Vukelič
Lektoriranje: Polona Otoničar Pajk

Oblikovanje: Avrora AS, d. o. o.
Tisk: Para tiskarna, d. o. o.
Naklada: 4.050 izvodov
ISSN: 2386-0197

☎ **Naslov uredništva:**

Slivniški pogledi
Cesta 4. maja 53
1380 Cerknica

✉ **E-naslov:** urednistvo@slivniskipogledi.si

📘 **Facebook:** Slivniški pogledi

Prenos iz
App Store

NAVOLIJOV
Google Play

Naloži brezplačno aplikacijo Občina Cerknica in bodi obveščen o dogajanju!

Med ljudmi, ki jim je mar

📷 Ljubo Vukelič

Po tem, ko so iz občinske hiše sporočili, da je Dom na Slivnici ostal brez najemnika, in so se znova razblinile sanje o razvoju turistične, izobraževalne in športne destinacije, smo se lahko razveselili novice, da si obiskovalci na vrhu vendarle lahko privoščijo nekaj dobrot. »Jutri se bomo spet družili na naši Slivnici s prečudovitim razgledom. Da bo še lepši, so nam naše mame,

dekleta in žene spekle domača peciva, očetje, bratje in prijatelji pa so nam dali za na pot nekaj čaja, kuhanega vina in nekaj domačih dobrot za v kozarec zlit. Pridite, da se podružimo in delamo družbo samevajoči hišici na vrhu coprniške gore. Se vidimo, lušno bo!« so ljubitelji Slivnice zapisali na Facebooku.

Pohodnike, ki se dnevno vzpenjajo na Slivnico, je pomankanje ponudbe na osrednji turistični točki v občini tako zmotilo, da so se samoiniciativno odločili, da obiskovalcem postrežejo z dobrotami in jim pokažejo, da so dobrodošli. Gesta dobre volje, ki je požela veliko odobravanja tako med pohodniki kot tistimi, ki smo ostali v dolini.

V teh dneh je bilo veliko pametovanja, kritiziranja, obrekovanja in svetobolja; družabna omrežja in omizja v lokalih so prekipevala od idej, predlogov, rešitev za Dom na Slivnici. Vsi so vedeli in znali, vsi modrovali, kako in kaj bi bilo treba. Ekipa ljubiteljev Slivnice pa je dva dni v decembru obiskovalce pričakala z domačnostjo in gostoljubnostjo. Včasih je treba stvari preprosto vzeti v svoje roke in prepoznati priložnosti tam, kjer drugi vidijo težave.

V tokratni številki Slivniških pogledov pa pišemo še o eni uspešni zgodbi, ki jo vodi samo iskrena želja, da osebna pričevanja, družinske zgodbe, običaji, anekdote ... iz preteklosti naših krajev ne bi utonili v pozabo. Spletna stran stareslike.cerknica.org, ki je nastala na pobudo Miloša

Tonija, je na ogled že deset let. Vsak dan objavijo vsaj en prispevek o nekdanjih časih. Delujejo povsem prostovoljno, brez donatorjev in honorarjev, pa vendar so v vseh teh letih dosegli branost, ki jo lahko zavida marsikateri medij. Pri njih uspeh merijo po številu klikov in komentarjev, ne pa v denarju. Nепrecenljivi se jim zdijo odzivi ljudi, marsikomu so pomagali poiskati sorodnike, ohraniti družinsko izročilo, kar pa je še posebej pomembno – v vseh teh letih so pomagali spreminjati odnos do starih fotografij, ki so v marsikateri hiši ravno zaradi Starih slik postale resničen zaklad družinske dediščine.

Je pa zagotovo neprecenljiva dediščina vseh nas Cerkničanov tudi pustni karneval, ki so ga desetletja nadgrajevali številni prostovoljci, o katerih je v tokratni rubriki Ljudje med nami spregovoril legendarni pustar Dušan Mozetič – Muz'l. Kot je povedal Mihi Jernejčiču, bo, čeprav so drugi časi, ko zahvala v obliki hrane in pijače mnogim ni več dovolj, pust živel, dokler bodo zanesenjaki.

Da so prava ekipa, ki jim je v prvi vrsti pomembna dobrobit kraja, so znova dokazali v Selščku. Vaščani so priskočili na pomoč Robertu Kužniku pri projektu postavitve narodnih jaslic Maksima Gasparija na prostem. So prijateljska in povezana vas, ki stremi k skupnemu cilju ohranjanja dediščine.

Iz meseca v mesec pa svoj čas številni predstavniki društev, organizacij, krajevnih skupnosti, zavodov, inštitucij in še bi lahko naštevala, prav tako povsem prostovoljno in z veliko mero skrbi namenjajo pisanju prispevkov za Slivniške poglede. Vsem, ki vestno bogatijo naše glasilo, bi se v imenu uredništva iz srca rada zahvalila za doprinos, vse druge, ki se še niste opogumili, pa prijazno povabila, da oddate prispevke. Če se pošalim: ker tako pridno zbiramo fotografije, dogodke, zapise, bo imela ekipa Starih slik čez nekaj desetletij zagotovo manj dela. Brez heca pa: verjetno se sploh ne zavedamo, kako z vsakim, lahko na prvi pogled še tako majhnim prizadevanjem, pozornostjo, pobudo bogatimo našo skupnost. Veseli smo, da lahko živimo med ljudmi, ki jim je mar.

Maruša Opeka

Alojz Matičič

Za 91. rojstni dan, ki ga praznuje v teh dneh, Alojzu Matičiču iz Ivanjega sela želimo, da bi ostal tako mladega duha. Pogovarja se premišljeno, z izbranimi besedami. Saj je vendar Cvirglov!

Gospod Matičič, se pogovarjamo v hiši vašega strica, pisatelja Ivana Matičiča?

Ne, to je hiša moje žene, Mesarjeva. Pisatelj je na vrhu vasi, že deset let je prazna.

Vi pa ste Cvirglov. To je bila velika družina.

V generaciji mojega očeta je bilo devet otrok, nas pa šest. Trije smo živi ostali.

Strica Ivana ste dobro poznali?

Dobro, bil je tiskar. Tudi mene je spravil v šolo in tiskarno. V Ljubljani sem stanoval pri njem, tudi moj profesor je bil na grafični šoli. Strog. Mene je vedno prvega vprašal. Prvič me je dobil nepripravljenega, celo na razstavi v knjižnici je bila redovalnica z mojo oceno. Potem sem se trudil in se učil. Več stricev sem imel, še enega v Ljubljani, na sodišču je bil v službi. Ko so prišli skupaj, so se pogovarjali o mladosti, otroških letih, kako je bilo pri hiši preprosto življenje. Ampak imeli so občutek, da so živeli srečno, veste. Niso poznali udobja, imeli so skrbno mater, skrbnega očeta. Potem se je pa začelo, ko jih je bilo treba h kruhu spraviti! Amerika je bila tistikrat. Mojega očeta Matija so prvega odpravili v Ameriko. To so bile priprave. Tudi za »šif«, so rekli, si je bilo treba denar sposoditi. Mati, stara mati moja, jih je pripravila, da so bili vedri, da ni bilo žalosti. »Matija, boš šel v Ameriko, da boš zaslužil, dolarje poslal, da bomo »kozučk« naredili ...« Blagoslavljal ga je, mu pripravila vse za na pot. Ta mali so bili veseli, so poskakovali, da bo šel v »Maleriko«. 16-leten je šel v Ameriko leta 1900. Bali so se, če bo šel skozi, pa ga je komisija v Trstu sprejela na ladjo in je odpotoval. Težak začetek je bil. Delal je v železarni. Potem se je navadil jezika in dobil boljše delovno mesto. Ustvaril si je nekaj imetja. Kupil je harmoniko. Vrnil se je šele po dvajsetih letih. Enkrat je prišel na obisk, ko se je oče ponesrečil v gozdu. Domov

Alojz Matičič rad bere, še posebej stričeve knjige in dela o domači vasi.

je pisal pisma, tudi kakšno pesmico je napisal. Poročil se je leta 1920. Otroci smo bili še majhni, ko je umrl. Kar težko življenje je bilo. Še drugi so šli za njim, iz vse vasi. Amerika je bila rešitev. Težki časi so bili takrat, zaslužka ni bilo. Naših od hiše je bilo šest v Ameriki, trije so ostali tam. Po vojni so nam sorodniki iz Amerike pošiljali pakete, oblačila in razne stvari. Vse nam je prav prišlo.

» Ampak imeli so občutek, da so živeli srečno, veste. Niso poznali udobja, imeli so skrbno mater, skrbnega očeta.«

Od česa pa so sploh živeli Ivanjci?

Precej od gozda, delal so pri firštu – knezu v Planini. Tesači so bili, furmani. Še pred železnico so pa hodili pripragat v Planino, v Kačje ride. Izdeloval so tudi obroče, koretele. Kakšnega zaslužka od tega ni bilo, za preživetje pa le. Prašiča pri veliki družini niso mogli zrediti in prodati, vse so porabili doma. Nekaj vaščanov je bilo na železnici v službi. Od naše hiše nihče. Stric je v knjigi Skozi plamene prve

svetovne vojne opisal, kako se je peljal iz Galicije na Soško fronto. Z vlakom se je peljal skozi vas, nad našo hišo je železnica. Mati in otroci so ga čakali na vrtu pri železnici. Videli so se. »Mati, mati!« »Janez, Janez!« je mati dvignila roke in se sesedla v travo in ihtela. Veliko se v svojih knjigah nanaša na družino in domačo vas. V knjigi Petrinka lepo opisuje svojo mater, otroke, vso družino. Seveda je vse romaniziral. Njegova mati je bila iz Bezuljaka. Skupaj je držala družino. Dobro sem jo poznal. V šoli sem bil, ko je umrla.

Ivan Matičič ni bil zadovoljen, da ljudje opuščajo zemljo.

Ne, ni bil zadovoljen. Ko se je vračal domov, ko je videl, da se zarašča, je rekel, da bi morali ohranjati naravo, kmetovanje, naravno življenje.

Za vašo taščo tega ne bi mogel reči.

Mlada je oslepela, in ker je počasi izgubljala vid, se je na delo privajala. Ko je oslepela, je še naprej delala pri hiši. Gospodinjala je – kuhala, prala. Dali smo ji sukanec v šivanko in je prišla gumb. Plela je na njivi. Občutila je, kaj je plevel in kaj ne. Tudi gospodarjenje je

vodila pri hiši. Njo smo spraševali, kako in kaj se bo delalo. Ljudi, ki so hodili mimo hiše, je spoznala po hoji. Rada je spremljala dogodke, radio je poslušala.

Mesarjevo hišo ste spoznali že kot otrok.

Med vojno smo bili iz naše hiše izseljeni. Hiša je bila pri železnici. Italijani so hišo utrdili, nadredili so jo kot bunker in še na vrtu naredili bunker. Mi smo bili pri sosedih, naslednje leto pa smo bili z živino vred tukaj, v tej hiši, pri Mesarjevih. Brat je bil v internaciji. Mati in midva z mlajšim bratom sva bila pa doma. Obdelovali smo zemljo, kolikor smo mogli. Ko so bili narejeni bunkerji ob železnici, so se Italijani izselili iz naše hiše in se vselili v bunker. Tako smo se še pred razpadom Italije vrnili domov. Razdejano hišo smo že med vojno za silo popravili. Po razpadu Italije se je tudi brat vrnil. Proti koncu vojne je bil ranjen. On in Modic Bogo. Bombo jima je vojak vrgel pod noge. Odpeljali so ju v bolnico, Bogo Modic je bil težje ranjen.

Težki časi so se kar vrstili. So tudi v Ivanjem selu pred vojno zaslužek iskali s kontrabantom?

Tudi. To je že opisano. Dodal bi še, da so šli v kontrabant oče moje žene Mesarjev Janez, pa dva soseda, Tomincov Janez in Gregoriv Franc. Na meji so jih prijeli Italijani. Odpeljali so jih v Trst, v zapor Coroneo. Tam so se začele pa težave, že tako je bilo krizno obdobje. Dobili so advokata, po sedmih mesecih so bili izpuščeni. Veliko govora je bilo, ko so prišli domov, kako je bilo v zaporu, od hrane do vsega. S Primorci so bili skupaj zaprti. Istega leta je na meji pod streli padel 20-letni vaščan Franc Švigelj. Tudi on je šel zato čez mejo, ker ni bilo zaslužka, da bo kaj pridobil. To je bilo leta 1934. Tudi ženske so z maloobmejnimi propustnicami nosile čez mejo. Nesle so maslo, jajca, kaj prekajenega. Prinesle so pa kakšno svileno ruto, »marelco«, če je bil dež, droben tekstil, ki so ga potem kupovala dekleta. Kar redno je hodila stara mati od moje žene. Je šla zjutraj nadvse zgodaj, cela družba žensk je bila. Tam so robo zamenjale, prodale, se vrnile domov in že dopoldne smo jih videli delati na njivi. Zaslužile so nekaj lir, da je le bilo nekaj dohodka, da so preživeli. Drugega zaslužka ni bilo.

Torej na kontrabantarje ni nihče gledal postrani?

Ne. Borili so se, da so lahko živeli. Spomnim se, pred vojno je bil ukraden vol iz štale pri sosеду Tomincu. Sledilo je iskanje, orožniki ... Vola so dobili nazaj. So ga že pretihotapili v Italijo, naprej od Postojne. Tukaj, pri Mesarjevih, v hiši moje žene, je bila ukradena pa kobila. Čez dva dni je sama pridirjala nazaj s pregrizenim povodcem. Srečni so bili, to je bil velik udarec za hišo.

» V mojem otroštvu, kolikor imam v spominu predvojno dobo, je bilo dosti vasovanja.«

Konj je bil verjetno veliko vreden?

Največ od vse živine. Je bil za vse, za delo, vožnjo, kupčijo. Ampak večino so redili vole. Nekaj se je pripravilo. V povojnih letih so tudi veliko hodili kupovat v Belo krajino, jih zredili in prodali v Italijo. Peš so jih gonili iz Metlike do doma, celo še naprej od nas, tudi Vipavci so hodili po vole.

So se vaščani veliko družili?

V mojem otroštvu, kolikor imam v spominu predvojno dobo, je bilo dosti vasovanja. Oče, ki je bil v Ameriki, veste, je bil živ pripovednik. Doživetij iz Amerike ni zmanjkalo, pa tudi kakšno je zašpikal na harmoniko, ko je bila družba. Spomnim se, kako smo poslušali,

ko je pripovedoval o črncih v Ameriki. Angleško je zelo dobro obvladal. Ljudje so se radi obiskovali. Moja sestrična Nada Matičič piše v knjigi Moja hoja z očetom, kako sta šla z očetom Ivanom čez gozd Ravnik, Borovnico, Pokojišče na Menišijo. Tam sta obiskovala sorodnike, peš sta primarširala do Ivanjega sela, še prej sta se na Rakeku pri sorodnikih ustavila. Stric je bil družaben človek, tudi v Tiskarskem pevskem društvu je pel.

Rekli ste že, da je bil v srednji šoli vaš profesor. Osnovno šolo ste obiskovali na Uncu?

Na Uncu. Šolo sem začel leta 1935. Vse učitelje imam v lepem spominu. Moja prva učiteljica je bila Ana Meliwa. Lepo me je sprejela. Upravitelj Andrej Kenič nam je dal veliko koristnega znanja za življenje. V meščansko šolo pa sem hodil na Rakek, Viljem Kunst je bil takrat ravnatelj. V šolo sem hodil peš ali s kolesom. V Ljubljani sem stanoval pri stricu, tam sem imel družbo. Bratranca Janeza in sestrični Nado in Polonco. Polonca je moj letnik, v Mariboru živi. Rada se pokličeva in obujava spomine. Ivanje selo sem sprva pogrešal, potem sem se pa privadil. Nazaj v Ivanje selo smo prišli leta 1988, ko sem šel v pokoj. Drugače smo bili pa med vikendi tukaj in poleti. Eni so hodili na morje, mi pa v košnjo. Žena je bila edinka, veste. Včasih se je dosti balinalo doli v gostilni Pri Puntarju. Zaradi druženja smo hodili več v gostilno. Največ smo balinali ob nedeljah popoldne. Prijetno druženje je

Mesarjeva hiša, kamor se je priženil, je lepo obnovljena.

bilo. Tudi pri gasilcih smo se družili. Ko sem se vrnil v Ivanje selo, smo veterani hodili tudi na tekmovanja.

Ste pomagali delati nov gasilski dom v letih 1956/57?

Cela vas je delala, tudi naši »Američani«. Vaščani, ki so bili v Ameriki, so zbirali denar.

Gasilci so zelo dejavni, verjetno pa je v vasi živahno tudi ob sv. Hieronimu?

Tudi, se praznuje žegnanje, se. Pri naši cerkvi se mi zdi zanimivo to, kar je pisal zgodovinar Franc Matičič. V zapisniku iz leta 1526 piše, da cerkvi na Uncu in v Ivanjem selu nista prispevali zlatnine in srebra za turški davek, zato so Turki cerkvi požgali.

» Amerika je bila rešitev. Težki časi so bili takrat, zaslužka ni bilo.«

Kaj ste pa Ivanjci rekli, ko so začeli graditi avtocesto?

Prvotno je bilo rečeno, da bo šla za Platinjsko goro na Kačje ride, potem so jo pa tukaj naredili. Nismo se zavedali, kaj nas čaka, da je to ekološka bomba, večer

Niz poslopjij, ki sestavljajo domačijo, se začne s čebelnjakom.

ropot. Ko so obnavljali most, so protihrupno ograjo naredili samo na mostu, takrat so obljubili protihrupno ograjo po celi dolžini; še danes je ni. Prometa in ropota je pa čedalje več. Avtocesta je vas pretrgala na dva dela, zgornji in dolnji konec.

No, pa hitreje dobite obiske.

Ženo pogrešam, šestdeset let sva bila skupaj, lepo je bilo, ko sva bila oba.

Obiskujejo me sinova, vnuki, tudi pradedek sem že. Ena vnukinja je na študijski izmenjavi na Portugalskem, z njo sem v stiku preko tablice.

Imate tablico?

Zaradi vida jo moram omejevati, tudi branje in televizijo. Za kratek čas rešujem križanke. Zdaj cele rešim. Če česa ne vem, pogledam na tablico.

6 MESECEV BREZPLAČNA NAROČNINA

Ob sklenitvi kateregakoli paketa mobilne telefonije z vezavo 24 mesecev, vam podarimo **BREZPLAČNO NAROČNINO** za kar 6 mesecev.

4,90 € na mesec

SANMIX
Brestova ulica 6, 1380 Cerknica
poslovalnica: Cesta 4. maja 16c

SREČNO 2020!

več paketov na https://softnet.si/mobilna_telefonija/

Avtorica: **Maruša Opeka** Fotograf: **Miloš Toni**

10 let spletne strani Stare slike

20. januarja 2010 je začela delovati spletna stran stareslike.cerknica.org, ki je v desetih letih obstoja z bogato zbirko fotografij in zapisi ob njih postala osrednji pričevalc o življenju nekoč na področju občin Cerknica, Loška dolina in Bloke.

Miloš Toni, pobudnik in ustanovitelj spletne strani, pripoveduje, da ga je zmotilo, ker v domačih albumih ni prepoznal oseb, o njih pa ni imel tudi nikogar več povprašati. »Sklenil sem, da ne bom pustil, da bi se pozabilo na ljudi na mojih fotografijah,« pove. Zadal si je, da bo vsaj eno fotografijo na dan delil na spletu in čakal na morebitne odzive posameznikov, ki bi o fotografijah še kaj vedeli. Presenečen je ugotovil, da je zanimanja za lokalno izročilo veliko.

V desetih letih so s pomočjo več kot sedemdesetih piscev (od tega jih je približno 25 stalnih) ob fotografije zapisali številne podrobnosti in pričevanja. Beremo lahko o običajih, anekdotah, opravilih, dosežkih, poklicih, družinskih zgodbah in zgodbah posameznikov, pa o zgodovini ustanov, društev, krajev, družabnem življenju in tako dalje. Miloš Toni, ki je več del z računalniki in tudi tehnični skrbnik strani, besednim zapisom včasih doda še zvočne, galerije slik in prelive, ki primerjajo fotografije, posnete na istem mestu v različnih obdobjih. Njegovo najpomembnejše poslanstvo pa so zagotovo izrezi, s katerimi poveča posamezne dele fotografij. Povečava razkriva marsikatero podrobnost, ki bi sicer ostala neopažena. »Lažje prepoznamo obraze, napise na hišah, plakatih, vozovih, pa našitke na uniformah,« našteva Miloš in poudari, da ravno tovrstne podrobnosti fotografijo velikokrat prikažejo čisto v drugi luči.

Milošu se je kot dolgoletni prijatelj pri soustvarjanju kmalu pridružil tudi **Bojan Štefančič**, ki še danes skrbi, da so prispevki lepo oblikovani in berljivi. »Popravim kakšno zatipkano besedo in dodam v slovarček izraze, za katere mislim, da jih mlajši od 40 let več ne poznajo. Če tega ne naredi že avtor,« pojasni Bojan, ki tudi podrobno spremlja statistiko ogledov spletne strani. In ta je zavidljiva. Doslej so objavili približno 3700 prispevkov in našteji več kot 4.280.000 ogledov. »To je res številka, na katero smo zelo ponosni in nas verjetno postavlja na mesto najbolj branega medija v občinah Cerknica, Loška dolina in Bloke, če ne celo širše,« se pohvalita sogovornika. Tudi po podatkih spletnega portala kulturnik.si naj bi bile Stare slike drugi najbolj bran slovenski blog s področja kulture. Najbolj ogledan prispevek je bil tisti o sankanju (1959 Begunje – Sankanje).

Fascinantno pa je dejstvo, da kljub natančnemu načrtovanju prispevkov, sodobni tehnični podpori, sistematičnemu zbiranju in obdelavi gradiva stran nastaja povsem ljubiteljsko, brez sponzorjev, honorarjev. Stroške tehnične podpore pokrijejo ustvarjalci sami. »Prispevki nastajajo z dobro voljo in odgovornostjo, da ohranimo naše izročilo, da bodo znanjci še vedeli, kako se je živelo – da so nedavno v cerkniški osnovni šoli gojili zajce, ki so jih uporabili za šolsko malico, da so zobe še prali v Cerkniščici, da se je še nedolgo časa sankalo še po Veliki gasi. O tem današnja mladina nima pojma in ji je to

Ekipa Starih slik sodeluje predvsem prek računalnika, dvakrat letno pa organizirajo tudi družabno srečanje.

povsem nepredstavljivo. No, mi želimo, da ti spomini ne bi šli v pozabo,« razloži Miloš.

Ekipa Starih slik si šteje kot veliko čast, da se je odnos do starih fotografij in izročila v zadnjih letih vendarle nekoliko spremenil. In to ravno zaradi njihove spletne strani. »Včasih stara fotografija ni imela vrednosti. Kupi fotografij so pogosto končali v pečeh, zdaj pa je drugače,« meni Miloš. Mnogi so zbirke predali knjižnicam, muzejem, vendar je slabost teh ustanov ta, da fotografije pogosto ostanejo shranjene v depojih, inštitucije pa nimajo urejenega sistematičnega zbiranja in iskanja po ključnih besedah. »Možnost iskanja je poglobljena prednost portala stareslike.cerknica.org. Fotografije lahko najdete po geslu, kraju, osebi, letnici ... oziroma po vseh besedah, ki se uporabljajo v člankih,« je ponosen Miloš.

Ni čudno, da so Stare slike postale neprecenljiv vir za izobraževalne ustanove, muzeje, knjižnice in celo vrsto posameznikov tako iz Slovenije kot tujine, ki iščejo svoje korenine. Ekipa Starih slik je sodelovala že pri številnih projektih, tematskih razstavah, predstavitev. Poleg mreže sodelavcev, ki pomagajo pri zbiranju podatkov, in približno 380 pričevalcev pa ekipi Starih slik veliko pomenijo komentarji bralcev, ki dopolnijo, popravijo, osvetlijo posamezno zgodbo in sooblikujejo spletno stran. Sogovornika poudarita, da so trenutno v njihovem arhivu številne fotografije, ki pa še čakajo, da nekdo zapiše njihovo zgodbo. »Bolj kot fotografij nam primanjkuje pričevalcev,« se nasmejeta. Menita, da bo za nadaljnje delovanje portala še naprej ključen entuziazem posameznikov. »Če smo zmogli do sedaj, sem prepričan, da bomo v teh okvirih lahko delovali še naprej. Če pa se bo pojavil kdo z boljšimi idejami, pa ga bomo seveda z veseljem poslušali,« zaključuje Miloš in povabi vse, ki imajo radi zgodovino, dediščino in pisanje, da se jim pridružijo. Tudi v uredništvu Slivniških pogledov smo ponosni, da vse od ustanovitve glasila sodelujemo s spletnim portalom Stare slike.

Zadnja seja v 2019

Svetnice in svetniki občinskega sveta Občine Cerknica so se 12. decembra sestali na zadnji seji v letu 2019. S potrditvijo proračuna tudi v drugi obravnavi so začrtali delo občinske uprave v letu 2020. V proračunu bodo izdatna sredstva namenjena mladim in pa turistični infrastrukturi.

Glede na to, da je pri nekaterih prebivalcih občine Cerknica po požaru v Podskrajniku še vedno prisotna skepsa glede neoporečne zemljine in vode, so svetniki podprli amandma, ki ga je vložil župan **Marko Rupar** na predlog svetnikov Slovenske demokratske stranke, Socialnih demokratov in Demokratične stranke upokojencev Slovenije, in v proračunu zagotovili dodatna sredstva za raziskave. Prerazporeditev sredstev za raziskave je v amandmaju predlagal tudi svetnik **Bogdan Zevnik**, vendar občinski svet njegovega predloga ni potrdil, ker je predlagal prerazporeditev iz namenskih sredstev, ki jih ni mogoče prerazporejati za druge namene. Prav tako ni potrdil še enega njegovega amandmaja, s katerim se je zavzel, da bi sredstva, predvidena za morebitnega dodatnega podžupana, prerazporedili na postavko Gasilni dom Rakek. Rupar je poudaril, da sredstev za nadomestilo še ne bo prerazporejal, saj bi se lahko v prihodnjem letu pokazali večji projekti, za katere bi skrbel morebitni nov podžupan.

V drugi obravnavi je bil potrjen tudi Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi organa skupne občinske uprave »Medobčinski inšpektorat in redarstvo Občin Postojna,

Cerknica, Pivka, Loška dolina in Bloke«, ki pa se bo po novem imenoval Skupna občinska uprava občin Postojna, Cerknica, Pivka, Loška dolina in Bloke. Skupni organ je dobil tudi štiri nova področja delovanja: poleg nalog občinske inšpekcije in občinskega redarstva še naloge pravne službe, urejanja prostora, civilne zaščite in požarnega varstva. Spremembe sledijo tudi določilom Zakona o financiranju občin, ki opredeljuje, da se višina sofinanciranja z državnega proračuna poveča za pet odstotnih točk za vsako dodatno nalogo, ki jo skupna občinska uprava opravlja za vse vključene občine, pri čemer skupna višina sofinanciranja ne sme preseči 55 odstotkov sredstev za plače in druge izdatke ter prispevke delodajalca zaposlenim v skupnih občinskih upravah. Sicer pa občine ustanoviteljice zagotavljajo sredstva za delo organa skupne občinske uprave glede na delež števila prebivalcev. Največji delež sofinanciranja pripada Občini Postojna (42,55 odstotka), druga je Občina Cerknica (29,46 odstotka), zaradi najmanjšega števila prebivalcev pa v skupno službo najmanj prispeva Občina Bloke (3,93 odstotka). Zadnji uradni podatki o številu prebivalcev iz leta 2018 so bili usklajeni tudi v novem odloku.

Nova nadstrešnica

Na križišču pred začetkom vasi Lipsenj s smeri Žerovnice bo potnike, ki uporabljajo avtobusni prevoz, na postajališču ščitila nova nadstrešnica. Občina Cerknica je v zadnjih letih na avtobusnih postajališčih postavila skupno že 21 nadstrešnic. Pobudo za postavitev nadstrešnice na Lipsenju je podal Svet staršev Osnovne šole Notranjski odred Cerknica. V okviru investicije, ki je bila skupno vredna nekaj manj kot 13.000 evrov, so uredili del pločnika, čakalnico za potnike in namestili solarno luč. Že prihodnje leto pa naj bi Občini Cerknica po dolgotrajnih razgovorih z lastniki pri iskanju primerne lokacije uspelo postaviti avtobusno postajališče na Bloški Polici. ■

Rekonstrukcija mostu

Cesta od Topola proti Gori in Kranjcem je bila v decembru zaradi rekonstrukcije mostu čez Cerkniščico zaprta, obvoz pa je bil urejen čez Cajnarje. Kot je pojasnil **Samo Mlinar** iz cerkniške občinske uprave, je bil most dotrajan, zato so se na občini odločili za postavitev nove betonske konstrukcije. Iz občinskega proračuna za leto 2020 so zagotovili sredstva v višini 42.000 evrov. V prvi polovici januarja bodo vsa dela, skupaj s hidroizolacijo, predvidoma že končana, most pa varen in normalno prevozen. ■

Investicije so potrebne, denarja primanjkuje

Občinski svetniki so na zadnji decembrski seji obravnavali in sprejeli tudi predlog elaborata o oblikovanju cen za odvajanje in čiščenje komunalne vode, ki pomeni nekoliko dražje položnice komunalnih storitev.

Občina Cerknica je trenutno veljavne cene omrežnine odvajanja in čiščenja odpadne komunalne vode ter storitev, povezanih z greznicami in malimi komunalnimi čistilnimi napravami, v skladu z Uredbo o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja subvencionirala v višini 55,2 odstotka pri odvajanju komunalne odpadne vode ter 52,2 odstotka pri čiščenju komunalne odpadne vode. Subvencija predstavlja razliko med potrjeno in zaračunano ceno in bremeni proračun občine. Od 1. januarja 2016 do 30. novembra 2019 je občina za subvencije namenila nekaj več kot 1,4 milijona evrov. Svetniki so podprli predlog, da se subvencije zmanjšajo na 25 odstotkov.

Na občinski upravi so se zavzeli, da bi se sčasoma subvencioniranje ukinilo, saj bo treba sredstva iz tega naslova nameniti pomembnim projektom s področja komunalne infrastrukture, ki jih država in Evropska unija v trenutni finančni perspektivi ne podpirata. Uredba o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode pa Občini Cerknica kljub temu nalaga izgradnjo manjkajoče komunalne infrastrukture v vseh aglomeracijah z obremenitvijo, večjo od 50 PE (populacijski ekvivalent). To pomeni, da je treba za naselja, ki še niso opremljena: Begunje pri Cerknici, Selšček, Dolenje Jezero, Unec, Slivice, Ivanje selo, Žerovnica, Lipsenj in Gorenje Jezero, izdelati manjkajoče kanalizacijsko omrežje oziroma ga opremiti z malimi komunalnimi čistilnimi napravami. V naslednjih letih bo morala Občina Cerknica pokriti tudi sanacijo kanalizacijskega sistema Cerknica, ki je obremenjen z meteoritnimi vodami, in zgraditi zadrževalni bazen za visoke vode. Po prvih ocenah bo za to treba nameniti 350.000 evrov. »Na eni strani so pritiski prebivalcev Dolenje vasi, ki se pritožujejo nad uhajanjem fekalij ob močnih deževjih,

na drugi strani pa bi imeli visoke subvencije. Treba se je zavedati, da bomo morali tudi sami prispevati za čistejše okolje. Vsega pač ne moremo imeti. Država občinam vsakoletno manjša sredstva, kar se pozna na investicijah. Občina pa ne more kriti vsega, zato smo prisiljeni prerazporediti sredstva in, kar je za občinsko upravo najtežje, za doseganje čistejšega okolja in varovanja narave v določeni meri obremeniti tudi naše občanke in občane,« je povedal župan **Marko Rupar**. Zaradi zmanjšanja subvencij bodo na položnicah za komunalno višje postavke: odvajanje komunalne odpadne vode, čiščenje komunalne vode in storitve, povezane z greznicami in malimi čistilnimi napravami. To pomeni, da bo po sprejetju novih cen skupna položnica za štiričlansko gospodinjstvo, ki je priključeno na kanalizacijo, namesto zdajšnjih 61,21 evra znašala 66,80 evra. Za štiričlansko gospodinjstvo, ki je priključeno na greznico oziroma malo komunalno čistilno napravo, pa 61,67 evra, kar je več za dobra dva evra kot pred novim sklepom. Sklep je začel veljati s 1. januarjem 2020.

Zlati kamen 2019

Glede na vrednost sestavljenega indeksa ISSO je občina Cerknica uvrščena na izvrstno 18. mesto – torej med zgornjih deset odstotkov slovenskih občin. Pri tem je posebej pomembno, da je njen razvoj precej enakomeren in da na nobenem področju ni zares kritičnih odstopanj. Vrednosti sestavljenih indeksov so izrazito nadpovprečne na štirih področjih od osmih. Posebej dobro je občina Cerknica uvrščena na področju okolja: je med desetimi kraji z najvišjo vrednostjo sestavljenega indeksa za okolje. Vrednost indeksa močno potisnejo navzgor odhodki, povezani z ohranjanjem in zaščito Cerkniškega jezera – a tudi vrednosti ostalih kazalnikov na tem področju so večinoma zelo dobre. Položaj na področju okolja kaže, da se v občini dobro zavedajo pomena, ki ga ima neokrnjeno okolje kot odločilno področje za razvoj v prihodnosti, za razvoj turizma in pridelovanja »eko« hrane z visoko dodano vrednostjo. V zgornjo četrtino slovenskih krajev se občina uvršča še na področju trga dela. Nadpovprečne vrednosti imajo prav tako indeksi na področjih demografije, proračunske učinkovitosti, življenjskega standarda in tudi izobrazbe, kjer pa se občina Cerknica uvršča ravno še na mejo zgornje tretjine občin. Še najšibkeje je občina Cerknica uvrščena na področju socialne kohezije, kjer se uvršča »samo« v sredino lestvice z vrednostjo indeksa, ki je blizu povprečja. ■

zlatikamen.si

Kurilna sezona

V kurilni sezoni je visoka koncentracija prašnih delcev v zraku lahko posebej problematična. Pravilno kurjenje ne pripomore le k čistejšemu zraku, ampak tudi k večji požarni varnosti in večji zaščiti zdravja ljudi.

Kaj lahko kurimo

Kurilna sezona je obdobje od 1. oktobra tekočega leta do 31. maja naslednjega leta, za primorske občine pa od 1. novembra tekočega leta do 30. aprila naslednjega leta. Po podatkih Statističnega urada Slovenije je v letu 2017 skoraj 40 odstotkov Slovencev za ogrevanje uporabljalo lesna goriva, sledijo zemeljski plin, ekstra lahko kurilno olje, daljinska toplota, električna energija, toplota iz okolice, utekočinjen naftni plin, sončna energija in premog. »Ogrevanje z lesom je pri nas tradicija. Še posebno razveseljivo je dejstvo, da se uporaba tega energenta v zadnjih letih povečuje,« pove **Lucjan Batista** iz Sve-

tovalne pisarne ENSVET. »Les je domači in obnovljiv vir energije, pomembno vlogo dobiva predvsem zaradi omejevanja izpustov toplogrednih plinov in prahu v ozračje. Tudi ekonomski vidik ni zanemarljiv, saj je toplota, pridobljena iz lesa, cenejša kot iz tekočih ali plinastih goriv, nabava kurilnih naprav na lesno biomaso pa stimulirana s strani države,« doda. Uredba o emisiji snovi v zrak iz malih in srednjih kurilnih naprav določa, da se v mali kurilni napravi, razen v odprtem kaminu, lahko uporabljajo trdno, tekoče in plinasto gorivo. Kot trdno gorivo se šteje naravni les v vseh oblikah (drva, žagovina, kosi, odrezki, lubje,

Ogrevanje z lesom je pri nas tradicija.

» **Z rednim čiščenjem kurilnih naprav in dimnih vodov se zagotovi neoporečno obratovanje naprav, požarna varnost, predvsem pa varovanje okolja.**«

storži) in lesne ostanke pod točno določenimi pogoji, definiranimi v predpisih oziroma uredbah. Med trdno gorivo uvrščamo tudi brikete in pelete iz naravnega lesa (če za njihovo proizvodnjo ni uporabljeno vezivo – razen veziva iz škroba, rastlinskega stearina, melase ali celuloznih vlaken); premog ter brikete in koks iz premoga (če vsebnost celotnega žvepla ne presega enega odstotka mase goriva). V odprtem kaminu pa se lahko uporabljajo samo naravni les v kosih, vključno s skorjo (polena, sekanci, dračje, storži), lesni ostanki ali briketi ali peleti iz naravnega lesa.

Pet pogojev

Največ Slovencev za ogrevanje tako uporablja lesna goriva. »Na območjih s slabo kakovostjo zraka (sedem območij v Sloveniji) so male kurilne naprave ob kurjenju lesa povprečno dvotretjinski povzročitelj – vir delcev, zato je ključnega pomena, kako umno rabimo les za ogrevanje,« mi povedo v Službi za odnose z javnostjo na Ministrstvu za okolje in prostor. **Jože Kaplar**, avtor monografije z naslovom Zgorevanje lesa v malih kurilnih napravah, v slednji navaja, da je prvi in pomemben korak pri doseganju ciljev zmanjšanja škodljivih emisij, »da kupec kupi kurilno napravo, ki kot tipski proizvod dosega predpisane in pričakovane vrednosti emisij in izkoristkov.« O nakupu primerne kurilne naprave naj se kupec prepriča s potrdilom o skladnosti, ki je, kot navaja Kaplar, certifikat, ki ga je dolžan na razpolago dati prodajalec. »Drugi pomemben korak je pravilna vgradnja kurilne naprave, tretji kurjenje z ustreznim gorivom, četrti je pravilno kurjenje in peti je redno vzdrževanje kurilnih naprav,« nadaljuje Kaplar. Na Ministrstvu za okolje in prostor menijo, da so sodobne male kurilne naprave »tudi do 40 odstotkov učinkovitejše od zastarelih«. Dodajo, prav tako kot meni Kaplar, da so poleg tega pomembni tudi pravilna priprava drv (da se dovolj dolgo in pravilno sušijo), da so ob kurjenju drva zračno suha in pravilno kurjenje. Lucjan Batista temu pritrudi: »Preveč vlažen les pri gorenju, ob nižanju energijske vrednosti, povzroča več dima, višje emisije prašnih delcev, nastanek katrana in posledično poškodbe kurišča. Zračno suh les (vlažnost pod 20 odstotkov) ima dvakrat višjo kurilno vrednost kot sveže posekan les.«

Po nasvete k dimnikarju

Izvajalec državne gospodarske javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov je dimnikar. Dimnikarju, ki se mora po zakonu vsakih osem let dopolnilno usposabljeni, licenco izda upravna enota, če izpolnjuje določene pogoje. »Upravna enota Cerknica je v letu 2016 podelila licenci za opravljanje dimnikarskih storitev dvema dimnikarskima družbama. Od takrat ni prejela nobene zahteve za podelitev licence več,« pove **Tatjana Hribar**, višja svetovalka Upravne enote Cerknica. Je pa izbira dimnikarja prepuščena posameznikom in ni vezana na posamezno upravno enoto. Če uporabnik dimnikarskih storitev s svojo dimnikarsko družbo ni zadovoljen, jo lahko zamenja do 30. junija tekočega leta za obdobje, ki traja od 1. julija tekočega leta za obdobje najmanj 12 mesecev. Če pa pristojna inšpekcija ugotovi, da dimnikarska družba ne opravlja dimnikarskih storitev v skladu z zakonom, se to obdobje lahko skrajša.

»Najvišja dovoljena cena izvajanja dimnikarskih storitev je določena s sklepom vlade.«

Dimnikarji pri določanju cene storitev niso samovoljni, najvišja dovoljena cena izvajanja dimnikarskih storitev je namreč določena s sklepom vlade. Vsak dimnikar z licenco ima svojo dimnikarsko izkaznico, na zahtevo uporabnika dimnikarskih storitev pa se mora izkazati tudi z osebnim dokumentom.

Prijav zadnja tri leta pri nas ni

»Kurjenje gorljivih odpadkov v malih kurilnih napravah je kaznivo,« mi povedo na Ministrstvu za okolje in prostor. Starejša neimenovana gospa mi pove, da po vonju prepozna, kaj kdo kuri. »Nekateri kurijo tudi kosti,« pove. In nadaljuje: »Včasih plastike ni bilo, kontejnerjev tudi ne, kar smo imeli od odpadkov, smo vrgli na gnoj. Če smo vrgli kosti, ki so ostale od nedeljskega kosila, pa smo jih imeli naslednje leto na polju in smo sočasno s krompirjem pobirali še kosti. Tako smo tudi mi zakurili kosti in zato mi je ta vonj znan.« Nadzor nad kurjenjem izvaja Inšpektorat RS za okolje in prostor. V letu 2018 je Inšpekcija za okolje in naravo Inšpektorata RS za okolje in prostor prejela 642 prijav s področja izvajanja dimnikarskih storitev. Inšpektorat za okolje in prostor je sicer organ v sestavi Ministrstva za okolje in prostor, njegova poglavitna naloga pa je izvajanje nadzora nad spoštovanjem in izvrševanjem predpisov s področja urejanja prostora in naselij, graditve objektov in izvedbe gradbenih konstrukcij, izpolnjevanja bistvenih zahtev za objekte. 54 prijav je bilo zaradi ogrožanja zdravja in življenja ljudi obravnavanih takoj, 208 prijav so poslane dimnikarske družbe zaradi

Preveč vlažen les pri gorenju povzroča več dima in višje emisije prašnih delcev.

pomanjkljivosti, ki jih uporabnik dimnikarskih storitev ni odpravil v predlaganem roku, druge prijave pa so poslali posamezniki zaradi domnevnih kršitev Zakona o dimnikarskih storitvah in na njegovi podlagi izdanih predpisov. Služba za odnose z javnostmi Ministrstva za okolje in prostor mi sporoči, da »inšpekcija za okolje in naravo Inšpektorata RS za okolje in prostor v zvezi s kurjenjem odpadkov na Cerknškem ni prejela nobene prijave.« Podatki glede kršitev se nanašajo na zadnja tri leta, sicer tako na fizične kot na pravne osebe. »Glede ostalih kršitev na območju Cerknice pa se največ obravnavajo zadeve glede nezakonitega odlaganja odpadkov,« še dodajo.

VAREN POGLED NA SVET

- VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU •
- USPOSABLJANJE •
- MERITVE V DELOVNEM OKOLJU •
- POŽARNO VARSTVO •
- KOORDINACIJA NA GRADBIŠČU •

IZDELAVA VARNOSTNIH NAČRTOV ZA STANOVANJSKE IN DRUGE OBJEKTE

10 let **Lentus**

CESTA 4. MAJA 61 TEL: 0590-51-200
1380 CERKNICA GSM: 041-901-508
INFO@LENTUS.SI
WWW.LENTUS.SI

Po zaobljubi k izkušenemu trenerju

Prvi mesec novega leta prinese največ zaobljub in na prvem mestu je to še vedno želja po izboljšanju telesnega počutja. Precej pogosto se tako posamezniki na začetku novega leta odločijo za vpis v športno društvo, v zadnjih letih pa so vedno popularnejši fitness, osebno trenerstvo in različni kozmetični tretmaji.

V želji po lepoti

Tina Potokar je deset let lastnica kozmetičnega salona Lepotni atelje Aine v Cerknici. »V zadnjih letih je trg preplavilo ogromno novih produktov, ki so precej spremenili populacijo obiska v kozmetičnih salonih,« pojasni. Predvsem mladi veliko dajo na trenutno lepoto in dobro počutje na podlagi dobrega videza. »Veliko je urejanja nohtov, umetnih trepalnic, urejanja obrvi,« našteva. Doda, da finančni status za koriščenje raznoraznih kozmetičnih storitev ni več tako pomemben, saj »vsak najde par evrov za to, kar se mu zdi pomembno«.

Statistični podatki glede prekomerne telesne teže pa so kljub splošnemu zavedanju o pomembnosti zdravega načina življenja precej alarmantni. To je razvidno tudi iz poročila Svetovne zdravstvene organizacije (SZO) iz leta 2018, ki razkriva, da se v Evropi več kot polovica prebivalstva sooča s prekomerno telesno težo. Podatki Statističnega urada Republike Slovenije, objavljeni leta 2017 na podlagi raziskave, ki je bila opravljena med 16 ali več let starimi, kažejo, da je bilo v naši državi čezmerno hranjenih 36 odstotkov prebivalcev, debelih pa 16 odstotkov. Čezmerno hranjenih je bilo med moškimi 42 odstotkov populacije, med ženskami 30 odstotkov, debelih je bilo med moškimi 19 odstotkov, med ženskami 13 odstotkov. Med mladimi moškimi je bilo predebelih 30 odstotkov, med mladimi ženskami pa 15 odstotkov.

Podjetnica, kozmetičarka, športnica in lastnica salona Svarog **Andreja Podobnik** porast debelosti pripisuje vse hitrejšemu načinu življenja, zmanjšanju fizičnega dela in stresu. »Veliko ljudi si prav ob koncu leta naredi bilanco in načrte, kako bo v naslednjem letu vse drugače. Vendar človek živi danes, zato mora vsak tak načrt uresničevati takoj danes in ne jutri, še najmanj pa naslednje leto. Ljudje bi morali poslušati predvsem svoje telo, ki jim vedno pove, ali je nečesa preveč, premalo, ali karkoli počne narobe ali prav,« pripoveduje. V določeni meri strankam pri preoblikovanju telesa lahko pomagajo tudi v njihovem salonu. Andreja poudari, da je ponudbe vse več – pri oblikovanju telesa, hujšanju, skrbi za boljše počutje. Uporaba storitev ni več tabu, saj se vedno več ljudi poslužuje teh tretmajev. Služijo kot dodatna motivacija, saj je napredek s pomočjo tehnologije, specialnih masažnih tehnik in pripomočkov hitrejši. »Naj predvsem poudarim, da naše roke in znanje naredijo manj kot polovico, vse ostalo je

Nejc Kotnik pravi, da mora biti glavna motivacija za spremembo življenjskega sloga zdravje.

v disciplini in volji stranke. Ob naši motivaciji in angažiranosti tretmaji zagotovo pustijo zadovoljive rezultate, zato se stranke vedno vračajo za dodatno ali ponovno pomoč,« pravi Andreja, ki vsem priporoča, da imamo radi svoje telo, ga redno poslušamo in izpolnjujemo njegove potrebe. Le na tak način bo življenje polno in srečno, predvsem pa zdravo.

Debelost prebivalstva kot poslovna priložnost

Neuravnotežena prehrana, pomanjkanje gibanja in nezdrav način življenja negativno vplivajo na zdravstveno stanje svetovne populacije, kar omogoča nove poslovne priložnosti na področju fitnesa in dobrega počutja ter usposabljanja

izobraženega in strokovno podkovanega kadra. Sodeč po statistiki Association of Fitness Professionals (AFP), organizacije, pri kateri se letno udeleži tečaja AFP osebni trener več kot nekaj sto tečajnikov,

se za vpis na tovrstne programe odločajo mladi in starejši, brezposelni in zaposleni, ki se želijo prekvalificirati na delovnem mestu ali pa zgolj pridobiti znanje zase ali za svoje bližnje. Zanimivo je tudi dejstvo, da se vse več posameznikov, ki se s športom v profesionalni ali rekreativni obliki prej še niso srečali, odloča za vpis na tečaj AFP osebni trener.

Robert Reljič, ki skupaj z ženo **Sašo** vodi Fitnes Panter v Grahovem, je skeptičen do tako velikega porasta fitnes trenerjev. Ko je začel svojo profesionalno pot, to je pred petnajstimi leti, je licence za osebne trenerje izdajala samo

»Cene za individualno treniranje se gibljejo od 25 do 30 evrov na uro.«

ena organizacija, zdaj pa so v Sloveniji že štiri. S tem, ko se licenco lahko pridobi že kar prek spleta in celo po telefonu, pa se kakovost storitev niža. »Pri izboru osebnega trenerja je treba biti zelo previden, saj trener brez znanja in izkušenj varovancu lahko naredi več škode kot koristi,« izpostavi Robert. Poudari, da so pomembne predvsem izkušnje, saj je teoretično znanje zgolj del, ki je potreben za uspešno osebno trenerstvo.

Nič ni mogoče čez noč

Tudi **Nejc Kotnik**, vodja Vadbenega centra Olimp v Cerknici, je osebni trener. »Za ta poklic sem se odločil, ker me že celo življenje spremlja šport, rad pomagam ljudem in v tej vlogi se odlično počutim,« pove Nejc. V šali nato doda: »Pa rad pametujem in ta poklic mi to omogoča.« Nejc je vadbeni center ustanovil, da bi ljudem omogočil kakovostno vodene vadbe, osebne treninge, samostojno treniranje, izdelavo personaliziranih jedilnikov, terapije, masaže ter s tem predvsem boljše zdravje in kakovostnejše življenje. »Zame je na prvem mestu zdravje mojih strank, ki jih imam trenutno nekje 120,« razloži Nejc. V njegovem centru delujejo v majhnih skupinah, saj se le tako lahko posveti vsakemu posamezniku. Zelo pomembno pa mu je tudi izobraževanje.

Zaradi hitrega načina življenja, pomanjkanja prostega časa in predvsem neznanja s področja telesne aktivnosti vse več ljudi išče pomoč, podporo in usmeritev osebnih trenerjev pri doseganju zastavljenih ciljev in rezultatov. »Ja, novoletna zaobljube poznam in res je, da 90 odstotkov strank pride v center zaradi lepe postave,« pojasni Nejc. Vendar večina želi to doseči že v enem mesecu, medtem ko so slabe navade vzdrževali vrsto let. Vodilo za spremembo življenjskega sloga pa mora biti po njegovem prepričanju predvsem zdravje, lepa postava pa je zgolj še ena prednost zdravega življenjskega sloga. Tudi Robert potrди, da rezultati ne pridejo čez noč. »Za uspeh si je treba zastavljati kratkoročne cilje, predvsem pa vztrajati in se za vedno otresti slabih navad,« je jasen Robert.

Vodilo naj bo zdravje

Janez Petrič iz Begunj pri Cerknici zagotovo ne sodi med tiste, ki trenirajo zgolj zaradi lepe postave. »Imam gensko obliko osteoporoze, že od rojstva,« pripoveduje, »preden so mi pri desetih letih postavili diagnozo, sem imel za seboj številne zlome kosti.« Petrič se je s fitnessom začel ukvarjati pred petimi leti, pred tem se je preizkusil v različnih športih, od teka do kolesarjenja. »Rezultati so neverjetni, že dve leti nisem prejel biološkega zdravila, ker sem z okrepljenimi mišicami zaščitil kosti,« je vesel. Janez je dve leti nazaj pridobil tudi licenco za osebnega trenerja in prehranskega svetovalca. »Predvsem zato, ker želim najprej pomagati sebi in potem, če bom imel možnost, pomagati tudi drugim. Dokazal bom, da bolezen, invalidnost nikakor ni ovira, da se začneš ukvarjati s športom in si s tem izboljšaš telesno počutje,« je prepričan Janez.

Tudi Robert ugotavlja, da se vedno več ljudi odloča za obiskovanje fitnesa zaradi zdravstvenih razlogov – v njegovem fitnesu, ki ga v povprečju redno obiskuje 50 članov, imajo bolnike

s sladkorno boleznijo, astmatike, ljudi po različnih poškodbah. Vsem je skupno, da bi si s telesno vadbo okrepili telo in zdravje.

Sogovorniki se strinjajo, da je v svetu fitnes industrija zelo razvita, pri nas, sploh lokalno, pa so tovrstne storitve še v »povojih«. Janez in Nejc potrđita, da se tudi ta panoga razvija v napačno smer. »Fotografije, ki jih vidimo v različnih medijih, niso realne, vsi imajo idealne postavbe,

mnogi trenerji stranke tudi izkoriščajo v lovu za visokim dobičkom,« opaza Nejc. Robert Reljič zato ljudem, ki se bodo v skladu s svojimi novoletnimi zaobljubami odločili za osebnega trenerja, svetuje, da natančno preverijo njegove reference. »To pa ni vse;

trenerja ne smemo samo poslušati, ampak z njim sodelovati. Na ta način bomo hitro ugotovili, ali se spozna ali ga vodijo drugi interesi,« je prepričan Robert. Storitve vsekakor niso poceni; cene za individualno treniranje se gibljejo od 25 do 30 evrov, ponekod v večjih mestih celo do 50 evrov na uro. Sliši se veliko, vendar osebni trenerji opozarjajo, da so stroški opreme, izobraževanj in opravljanja storitve precej visoki. Že denarni vložek je lahko dobra motivacija, da pri vadbi vztrajamo. A na žalost temu ni tako. »V prvih mesecih leta se res povečajo vpisi v vadbene centre, vendar velika večina kar hitro obupa. Izgubijo nekaj kilogramov, potem pa se vrnejo k starim navadam,« ugotavlja Robert. Tisti, ki jim motivacija ni samo lepa postava do poletnih dni, ampak zdravje, pa vztrajajo in korenito spremenijo življenjski slog.

»Ljudje naj pred izbiro osebnega trenerja natančno preverijo njegove reference.«

Masažni studio MERIDIAN

Bezuljak 11, 1382 Begunje pri Cerknici
 ☎ 040 93 33 60
 ✉ meridian.masaze@gmail.com
 👍 Masažni studio Meridian

Vsak človek je ustvarjalec svojega zdravja ali bolezni.
Buddha

Kristina Obreza

Alternativna zdravilka, maserka,
Bownova terapevtka, medicinska sestra in teologinja

Storitve: Bownova terapija • Masaža nosečnic
 Klasična masaža • Tuina masaža • Terapevtska masaža
 Masaža na domu • Presoterapija (strojna limfna drenaža)
 Ortholumm – terapevtska svetloba • Vacuslim 48
 Refleksna masaža stopal (kitajski stil)
 Anticelulitna masaža • Maderoterapija

Avtorica in fotografinja: **Milka Mele Petrič**

Praznični kruh

Kmetijsko-gozdarska zbornica Slovenije, Zavod Ljubljana, Kmetijska svetovalna služba Cerknica, že vrsto let organizira različna srečanja in izobraževanja podeželskih žena z namenom ohranjanja kulturne dediščine v prazničnem času in pri različnih opravilih na kmetiji, vključno s prikazi novih sodobnih tehnologij in znanj.

Na Miklavžev dan, 6. decembra 2019, smo se zbrali na Turistični kmetiji Kontrabantar v Dolenji vasi. Na strokovno predavanje o peki prazničnih kruhov z ocenjevanjem smo povabili **Slavko Žnidaršič**.

Strokovni del je predstavila **Janja Žagar**, kmetijska svetovalka iz KGZS, Zavoda Ljubljana, izpostave Zagorje. Predstavila je pot od krušnega žita (pšenica, rž, pira in tritikala), moke, postopkov priprave testa do končnega krušnega izdelka. Poudarila je pomen kakovosti krušnih mok, raznovrstnosti tipov mok in tehnoloških postopkov ter ostalih surovin pri peki krušnih izdelkov. Podala je tudi kriterije ocenjevanja kakovosti kruha.

Pod vodstvom izkušene ocenjevalke kruhov na vsakoletni državni prireditvi Dobrote slovenskih kmetij smo ocenili vzorce prazničnih kruhov udeleženk izobraževanja.

Vsak praznični kruh, poimenovan »župnik«, je bil poseben, enkrat, narejen z osebnim navdihom izdelovalke. Skupaj smo jih ocenili po kriterijih: zunanji videz izdelka, tekstura, vonj sredice in skorje ter barva in okus. Izdelki so bili zelo lepi in tudi dobrega okusa, kar se pričakuje od prazničnega kruha.

Kruh je del našega vsakdanjega življenja, ni le hrana, ampak ima tudi svoj simbolni pomen – pomeni življenje, upanje in hrepenenje ...

Kmečko gospodarstvo je skrbelo za »vsakdanji kruh« že ob pripravi njive za setev. Setev žita je bil nekoč pomemben dogodek, tako kot so bila tudi vsa opravila na polju – od žetve do mlačve. Žito, shranjeno v kašči, je pomenilo blaginjo in radost ter zagotovilo, da ne bo lakote. Odnos do kruha je bil zelo poseben; tudi drobtinica ni smela pasti na tla.

Advent in božični prazniki so bili čas za peko »poprtnika« (boljši praznični kruh), v naših krajih ima ljudsko ime »župnik«, kar je vrsta boljšega prazničnega kruha. Položiti ga je bilo treba na mizo v »hiši«, pod praznični prt, kjer je ostal vse do sv. treh kraljev. »Župnik« gospodinje ob praznikih še danes pridno pečejo z veliko mero znanja in ljubezni.

O celem krogotoku dogajanj na kmetiji od žita do kruha je v razgovoru pripovedovala **Slavka Žnidaršič**, Malenska iz Malnov. Že domače ime kmetije pove, da so se na kmetiji nekoč ukvarjali z mlinarstvom. V dolini Cerknici je bilo veliko delujočih mlinov, ki so iz različnih razlogov danes opuščeni.

Spomini gospe Slavke se sežejo v otroštvo na Vidovski planoti do časov, ko se je poročila na kmetijo k Malenskim. V njihov mlin so vozili žita kmetje z Vidovske in Bloške planote. Žito so v mlin pripeljali z vozovi in volovsko vprego. V poznejšem

obdobju so žito pripeljali v mlin kar z avtobusom. Na mletje je čakalo do 23 voz, polnih žit. V mlinu so mleli na štiri kamne za različna žita. Po pripovedovanju gospe Slavke so v zimskem času, ko so mlinska kolesa krasile ledene sveče, morali razbijati led, da so lahko mleli. Od žit so v mlinu mleli največ pšenico in oves. Zanimiva je pripoved, da so žito v mlinu pred postopkom mletja oprali z vodo v kamnitem koritu na posebnih rešetkah in ga osušili na soncu. Mlinarji so si pri mletju žita namesto denarnega plačila vzeli »merico« moke, kar so imenovali tudi »bokal«. Količina v grobem pomeni danes 1 liter. Ta količina se je odzela od vsakega »mernika«, kar je stara prostorninska mera za približno 30 litrov žita. Na vprašanje, kaj je »prešča«, je sogovornica odgovorila z razlago, da je to plačilo, zahvala delavcem ob žetvi ali mlačvi na kmetiji. Žita na njivah so želi ročno, s srpi, zato so bile na kmetijah potrebne dodatne roke žanjic, ki so šle v »žernado« (dnino), enako mlatiči. »Prešča« je kruh v obliki hlebca različnih velikosti, ki ga je delavec prejel na dan vseh svetnikov.

Na njivah so sejali jaro in ozimno pšenico, ječmen, ajdo, proso in »soržico«. Izraz »soržica« pomeni setev pšenice in rži skupaj. Moka iz teh dveh žit je bila zaradi različne kakovosti zrnja in vlažnosti primerna za peko kruha. Nekoč so na kmetijah pekli tudi krompirjev kruh, ki so ga zamesili s krompirjem in kvasom. Vzhajal je do jutra, ko so ga zamesili v testo. Postopek vzhajanja testa se je dogajal v »mentrgi« (miza s koritom za mesenje). Kruh se je pekel v krušni peči v obliki hlebcev, enkrat tedensko, obvezno iz »uležane« moke. Peka je bila na kmetiji velik dogodek; kruh je bil včasih težko dosegljiv, zato je postal predmet čaščenja in spoštovanja.

Avtor: **Bogdan Zevnik** Fotografija: **osebni arhiv**

Ob koncu mandata

Lokalna akcijska skupina (LAS) Notranjska je 17. oktobra 2016 s strani Republike Slovenije prejela Odločbo o potrditvi LAS. S tem so potrdili Strategijo lokalnega razvoja in nam za izvajanje projektov v dodelili 976.290 evrov, mi pa smo tako formalno začeli delovati.

Programsko obdobje se nanaša na leta 2016–2020. Takoj smo pričeli z delom in v najkrajšem možnem času za občane občin Bloke, Cerknica in Loška dolina izvedli tudi prvi javni poziv. Sledila sta še dva. Ministrstvo za kmetijstvo je po poteku polovice programskega obdobja izvedlo validacijo vseh 37 slovenskih LAS. Glede na doseganje kazalnikov, učinkovito delo in dobre projekte so LAS Notranjska za nagrado dodelili še dodatnih 420.000 evrov. Na ta način smo v slovenskem merilu dodatno pridobili največ sredstev na prebivalca.

Na prva dva poziva smo prejeli 25 vlog, skupaj s tretjim, ki je še v teku, pa bomo prejeli okoli 45 vlog različnih prijaviteljev. Ocenjujem, da se bo skozi sito ocenjevalcev projektov in presoje na državni ravni prebilo skupaj 33 projektov. Nujno je treba poudariti še uspešno kandidiranje samega LAS Notranjska na državne razpise. Prijavili smo pet projektov in za štiri dobili tudi dodatnih 250.000 evrov. S temi projekti smo dokazali, da se poleg partnerstev znotraj naše regije znamo povezovati tudi s partnerji iz drugih delov države.

Ob izteku predsedovanja LAS Notranjska lahko rečem, da smo upravni odbor, vodilni partner Regionalna razvojna agencija (RRA) Zeleni kras, d. o. o., predvsem pa člani LAS in naši občani – prijavitelji projektov – uspešno orali ledino in dokazali, da se s povezovanjem želja in pobud iz vseh treh občin da marsikaj narediti; predvsem pa uspešno pridobiti evropska sredstva. Zelo nazorno smo udeleženi usmeritev »od spodaj navzgor«, s katero posamezniki

lahko svoje ideje uresničijo prek različnih društev, nato prek občin in ne nazadnje prek države. Ob nastopu mandata sem obljubil, da ne bomo pustili neizkoriščenega niti evra razpoložljivih sredstev. Že sedaj, eno leto pred iztekom programskega obdobja, lahko zatrdim, da nam je to uspelo. Letos so na državni ravni ocenjevali preteklo delo vseh 37 slovenskih LAS in LAS Notranjska za uspešno delo dodelili zavidljivo drugo mesto.

V naslednjem letu bo morala LAS Notranjska glede na pretekle izkušnje deloma spremeniti krovni akt svojega delovanja – Strategijo LAS. S tem mislim predvsem na čedalje večjo problematiko staranja prebivalstva in odseljavanja mladih. Pri prihodnjih razpisih pa je treba več poudarka dati novim zaposlitvam, izobraževanju, obveščanju in informiranju občanov. Za pridobitev še več evropskih sredstev se bo treba še bolj povezovati s partnerji iz tujine.

Na podlagi našega preteklega uspešnega delovanja bomo lahko v letu 2020 več dni gostili predstavnike ostalih slovenskih LAS. Predstavili bomo naše dobre prakse ter tudi na ta način promovirali turizem Notranjske.

Rupar predsednik LAS Notranjska

17. decembra 2019 je v Novi vasi na Blokah potekal občni zbor Lokalne akcijske skupine (LAS) Notranjska. Člani upravnega odbora (UO), ki so bili potrjeni na skupščini 17. septembra, so izvolili predsednika UO in hkrati predsednika LAS Notranjska. LAS Notranjska bo v naslednjem mandatu vodil župan občine Cerknica **Marko Rupar**. Rupar je obljubil, da bo poskušal v svojem mandatu čim pravičneje razporediti sredstva tudi med manjše ponudnike, kmetije, in iz kvote izvzeti občine, ki jim na teh razpisih predstavljajo konkurenco. »Pomembno je, da je čim več prijaviteljev uspešnih na razpisih, da lahko zagotovijo lasten delež financiranja in da s tem prispevajo k razvoju gospodarstva,« je prepričan Rupar.

☞ Maruša Opeka ☞ Ljubo Vukelič

Avtor: **Miha Jernejčič** Fotograf: **Jože Žnidaršič mlajši**

Dušan Mozetič – Muz'l

Muz'l je še ena od legend, ki jih je »rodilo« cerkniško pustovanje. S svojo dobro voljo in pristopom je navdušil mnoge generacije pustarjev in spravil v dobro voljo praktično vsako družbo, ki se ji je priključil – ne glede na razliko v starosti. Tisti, ki ste ga videli le, ko se je sprehodil čez cerkniški karneval, ste zamudili marsikatero modrost in prigodo iz njegovih ust. V letih, ko je sodeloval pri pripravi butalskega praznika, se jih je nabralo res veliko.

Kako ste prišli k cerkniškemu pustu in kakšna je bila vaša vloga?

Imel sem veselje do stvari, ki se jih je delalo za pusta. Zraven sem bil pri izdelavi praktično vseh figur, delal sem pa čisto različne stvari; vse, kar se je potrebovalo. Tako kot še polno drugih ljudi, ki se jih niti ne omeni, vedno se govori o organizatorjih, o tistih, ki znajo gobec vrtet. Na tiste, ki smo pa delali figure, se pa prevečkrat pozabi, pa brez nas ravno tako ne bi bilo nič.

Sicer ste po poklicu avtoprevoznik. kateri kraji so vam bili najbolj in kateri najmanj všeč?

Najbolj všeč mi je bila Praga, čeprav najlepše ženske so pa Slovakinje (smeh). Najhujše je bilo pa čez Ural, ko mi je kamion zmrznil. Je zgledal, kot da bi ga »orajhal«. Takrat nisem vedel, če bom sploh še prišel domov. Ampak smo ga potem nekako sprali, pa je šlo.

Koliko jezikov govorite?

Pet tujih. Francosko, italijansko, angleško, nemško in rusko. Sem se kar povsod znal zmenit, če je bilo treba.

Znani ste po svojem optimizmu, dobri volji, sprejele so vas praktično vse generacije pustarjev.

Ja, ma ne vem, kako to, da sem se povsod vklopil (smeh).

Morda, ker nikoli nisem nikogar žalil. Vsaj ne preveč, vedno sem vedel, kje je meja. Pa še zabavnih zgodbic se mi je

en kup nabralo v vseh teh letih. Enkrat sem celo noč vozil, da mi je uspelo do pogreba (pustnega, op. p.) priti

do Cerknice, potem pa direkt v vodo (smeh).

Kakšna prav posebna?

Uh, preveč jih je. Ko smo zma- ja delali v Poholetovi garaži, pa na koncu ni šel ven skozi vrata. Pa na prvi kmečki ohceti, še pred karnevalom, sem bil nevesta. Obleka je bila narejena iz zaves, sedel sem na vozu, pa se je zavesa ovila okrog kolesa in me zategnila za vrat. Je bilo kar nekaj neumnosti, lahko bi se kdaj nesrečno končalo, pa se ni. Pa seveda vse štorije pri izdelavi mask in kostumov, vsakič smo kakšno ušpičili.

Bi v vseh teh letih kaj spremenili?

Mogoče bi še kakšno popestritev več lahko v karneval vrgli. Kaj drugega se pa ne spomnim, da bi.

Kakšna pa je razlika med pustovanjem zdaj in v preteklosti?

Včasih je bilo precej več prostovoljstva. Bolj smo bili »blesavi«, vse smo zastonj delali. Je pa res, da smo pa več za jest in za pit dobili. To so nam ženske kar nosile; včasih talar zelja, pa klobase ... Vsi so bili na nek način »pustarji«, vse je živelo za karneval. Zdaj ni več tega toliko, so drugi časi, niti ne more biti, ampak dokler je entuziazem, bo tudi pust še.

Kakšen nasvet mlajšim pustarjem?

Ne gledat vsega skozi denar. Dobra volja naj bo v ospredju.

Veseli december v Društvu upokojencev Rakek

☞ Boža Vesel ☞ Marijan Šušteršič

V mesecu decembru smo v Društvu upokojencev Rakek pripravili za člane pohod ob Cerknškem jezeru, ki nam ob vsakem letnem času ponuja nešteto obrazov in doživetij. V zimskem času narava počiva, mir in spokojnost smo malce zmotili, ko smo se sprehodili do zaliva jezera v Zadnjem kraju in živahno klepetali.

Pripravili smo tudi tradicionalno silvestrovanje v Gostilni Pav na Rakeku. Ob okusni večerji in prijetni glasbi smo preživeli prijeten večer, tako kot se za silvestrovanje spodobi, pa čeprav je bilo nekaj dni pred tistim ta pravim. Drug drugemu smo zaželeli obilo lepih in dobrih reči, predvsem pa zdravja.

December je čas, ko so mesta praznično okrašena in nas vabijo na bogato založene stojnice. Člani Društva upokojencev Rakek smo se odpravili v avstrijski Beljak. Da je bil izlet zelo aktualen, potrjuje poln avtobus prijavljenih. V adventnem času se zgodovinsko staro mestno jedro Beljaka prelevi v pravljico mesto, okrašeno z lučkami, pisanimi stojnicami s prazničnimi dobrotami in dišečim kuhanim vinom. ■

100 let stanovalke Štefanije Fabjan

☞ Biserka L. Nelec ☞ Janja Rupar

V DEOS, Centru starejših Cerknica, je 18. decembra 2019 **Štefanija Fabjan** dopolnila častitljivih sto let. V svoj novi dom, v Center starejših Cerknica, je prišla pred tremi leti v zelo visoki starosti.

Dolga leta je skupaj z mlajšo sestro in nečakom živela na očetovi kmetiji v Senožecah. Po smrti staršev sta skupaj s sestro prevzeli domačo kmetijo. Nikoli se ni poročila, saj, kot pravi, ni bilo nikogar, ki bi se bil pripravil preseliti na njihovo kmetijo in prevzeti kmetovanje. Pred leti je po smrti sestre in nečaka ostala sama ter skrbela za kmetijo in domače živali, ki jih je imela zelo rada. Redno je hodila k sveti maši, pela je v cerkvenem zboru, v mlajših letih pa je igrala tudi v vaškem gledališču in pravi, da je zelo rada plesala. Čeprav njeno življenje ni bilo lahko, je vse težave premagovala z veliko mero optimizma in pozitivne energije.

Z lepimi željami in rožami kot spomin na stare čase pa so jo ob njenem častitljivem jubileju obdarili sorodniki, županja občine Divača **Alenka Štruel Dovgan**, občinski svetnik in predstavnice Rdečega križa. Kratek kulturni program pa smo ji pripravili tudi zaposleni centra, ki smo počaščeni, da smo ta veliki trenutek lahko delili z gospo Štefanijo. ■

Raznolika dejavnost NŠK v letu 2019

☞ Zala Braniselj ☞ Jaka Rogelj

Ob načrtovanju dogodkov skušamo v Notranjskem študentskem klubu (NŠK) zjeti čim večji spekter dejavnosti; največ je športnih – v maju, v okviru Zelenfesta, prirejamo številne aktivnosti v naši prelepi notranjski naravi, v zimskih mesecih organiziramo enodnevne smučarske izlete, v okviru Heksnfesta pa organiziramo različne turnirje, ki se jih udeležuje vedno več športnih navdušencev. Kar velik delež dogodkov je tudi glasbeno obarvan; pustni karneval smo popestrili s koncertom Modrijanov, v sodelovanju s Kulturnim domom Cerknica izvedli Valentinov koncert z Alyo, Pomladni koncert z Nino Pušlar, med Heksnfestom poslušali Počene Škafe, Klapo Galeb in različne rap izvajalce, v okviru Veselega decembra pa smo pod polnim šotorom preplesali dve noči. Nismo pozabili niti na izobraževanje in dobrodelnost. Letos smo zbirali papir za deklino **Žano** iz Loške doline, pridružili smo se akcijama Drobtinica in Božiček za en dan, v okviru katerih smo mlade spodbujali k sodelovanju in bili tudi ena izmed zbirnih točk za darila. V zadnjih dneh leta 2019 smo povabili mlade k sodelovanju na krvodajalski akciji Rdečega križa. V novem letu ima naša ekipa že sveže ideje in cilje. Nestrpnost čakamo, da jih uresničimo. ■

Ura spomina

Na Ta veseli dan kulture smo v Društvu upokojencev Cerknica pripravili spominsko uro človeku, čigar srce je kot školjka iz bolečine rojevalo bisere – mojstrovine vezane besede, Francetu Prešernu. Z njimi je slovenski narod dosegel vrh svetovne književnosti. Njegov sonet O Vrba, srečna, draga vas domača smo predstavili kar v sedmih evropskih jezikih. Odraslim recitatorjem (prof. **Mirki Braniselj**, **Marini Klarič** in **Borisu Ruperju**) so priskočili na pomoč še učenci iz cerkniške osnovne šole; nemški prevod je deklamiral **Frančišek Križ**, ruskega pa sta recitala **Lena Bina Jambrovič** in **Nej Gazibara**. Med pesmimi Ženskega pevskega zbora Lipa, ki ga vodi **Gertruda Zigmund**, je bila tudi Prešernova podoknica Pod oknom. Prireditev sta glasbeno obogatila še **Mirjam Boštele** in Boris Ruper. **Cveta Levec** je nizala drobce iz življenja Franceta Prešerna, polnega preizkušenj, težav in padcev. Da poslušalci niso ostali brez zapetega soneta nesreče in Ani Jelovškovi posvečene Nezakonske matere, nam je s pomočjo računalnika pomagal **Dušan Arko**. Ponosni smo, da je naša himna Zdravljica sad neiztrohnjenega pesnikovega srca in da poje o ljubezni med narodi, ne o vojni in strahu pred nasiljem. Obiskovalcem je ob prihodu **Zdenka Zakrajšek** ponudila Prešernove čokoladne kroglice in suhe fige. ■

📷 Cveta Levec 📷 Ljubo Vukelič

LMB 2019

14. december 2019 je bil za skavte poseben dan; uradni nosilec **Dominik Križ** in njegov voditelj **Mitja Zalar** sta se kot člana slovenske LMB (Luč miru iz Betlehema) ekipe odpravila na Dunaj po plamen, ki prinaša mir že 31 let. O njuni dogodivščini je Dominik zapisal takole: »Napeto je postalo že zgodaj zjutraj, ko sva zaradi pozabljivosti skoraj zamudila avtobus, a k sreči naju je rešila zelena luč na križišču. Pot od Ljubljane do Dunaja je potekala mirno, jaz sem jo večino kar prespal. Po prihodu smo imeli krajšo pavzo, nato pa smo se odpravili v cerkev na slavnostno procesijo. Po sveti maši smo skupaj z ostalimi skavti iz Slovenije in tujine naredili še nekaj fotografij in se odpravili proti centru mesta. V manjših skupinah smo se sprehodili po okrašenih ulicah, prazničnih stojnicah, spili kakav in se odpravili nazaj proti avtobusu na dolgo pot domov. Po prihodu v Cerknico sva se brž odpravila v cerkniški Salezijanski mladinski center, da bi Luč miru varno spravila, kjer je počakala do večerne maše.« Luč miru sta v nedeljo podelila še ostalim skavtom iz našega okrožja: Vrhnika 1, Logatec 1 in Loška dolina 1. Skavti Cerknica 1 vam želimo veliko blagoslova in čim lepši vstop v novo leto 2020! ■

📷 Simona Lekšan 📷 arhiv skavtov

Izlet na Idrijsko-Cerkljansko

Člani Društva ljubiteljev Križne jame smo se 10. novembra 2019 odpravili na celodnevno ekskurzijo na idrijsko-cerkljanski konec Slovenije. Najprej smo si ogledali arheološki park Divje babe, ki leži v razgibani pokrajini Idrijsko-Cerkljanskega hribovja. V strmem, skalnatem pobočju, ki se od Šebreljske planote spušča v dolino reke Idrijce, je skrita jama, kjer so bili najdeni kosti več kot 60 različnih živalskih vrst, kamena in koščena orodja ter ostanki kurišč ledenodobnega človeka. Najznamenitejša najdba je zagotovo neandertalčeva piščal, ki je najstarejše odkrito glasbilo na svetu. Sledil je ogled Divjega jezera, ki je bilo do sedaj raziskano do globine 160 m. Pot nas je vodila nazaj v Idrijo, kjer smo si ogledali Tehniški oddelek muzeja v Frančiškovem jašku. Med drugim smo videli izjemno bogato zbirko 36 rudniških strojev in naprav. Po okrepčilu smo si kot zadnje ogledali še idrijski rudnik živega srebra oziroma natančneje Antonijev rov, ki je bil izkopen že davnega leta 1500 in je tako najstarejši ohranjeni vhod v rudnik v Evropi. V poznih popoldanskih urah je sledil povratek. Zagotovo je bil to zelo poučen izlet, kjer smo spoznali nove kraje, ljudi in izvedeli veliko novega. ■

📷 Gašper Modic

Jaslice v Martinjaku

☞ ☒ Ksenija Preželj

Že leta 2018 so nas ob cerkvi sv. Vida v Martinjaku razveselile jaslice v skoraj naravni velikosti. Izrezane, pobarvane in postavljene so bile tako, da so krasile in dopolnjevale lepo cerkveno. Zanjso se vedno zavzeli vaščani in jo sami, zadnjič leta 2015, obnovili ter dopolnili z novim križevim potom. Avtor postavitve jaslic, mojster **Slavko Premrov**, tudi cerkveni ključar, je zgodbo jaslic ponovil in dopolnil. Dodal je nekaj elementov, ki delajo postavitev še prijetnejšo in zanimanja vredno. Številni so se v prazničnih dneh ustavili v Martinjaku in si ogledali lesene figure. »Vesel sem, da ljudi zanima, da niso same sebi namen,« pravi Slavko. Nočni pogled je najlepši, saj so figure obsijane z lučmi, lepa cerkva v ozadju pa odlično dopolnjuje celotno podobo. Vaščani so ponosni na Slavka Premrova, ki je tako polepšal njihovo vas v decembrskih dneh. Bo kar držalo, da mojster in les z leti ustvarita neko sožitje, ki lahko preraste v izdelavo nečesa lepega, drugačnega. In prav jaslice to so. Mojster že razmišlja, s čim nas bo presenetil prihodnje leto. ■

Zaključen projekt ŠPAJZA

☞ Mihela Klančar

Konec leta 2019 smo zaključili projekt ŠPAJZA, ki temelji na varovanju okolja, spodbujanju zdravega načina življenja in osveščanju ter se je izvajal v okviru programa Lokalne akcijske skupine (LAS) Notranjska. Z izvedbo treh delavnic smo dokazali, da imamo za pripravo zdravega obroka vedno dovolj časa, da je zdrav obrok tudi cenovno dosegljiv in da se zdrav način življenja »splača«. V projektu so sodelovale tudi osnovne šole iz Starega trga, Blok in Cerknice. Z januarjem začneta z obratovanjem tudi oba prodajna avtomata, kjer bo moč kupiti lokalne kmečke pridelke in izdelke. V avtomatu je ponudba desetih artiklov – moka, med, konopljin čaj in konopljina moka. Sčasoma pa bomo ponudbo glede na povpraševanje in tehnične zmogljivosti aparatov še dopolnili. Oba avtomata sta postavljena ob glavni cesti z možnostjo parkiranja – eden stoji na Rakeku (Partizanska cesta 8 a), drugi pa v Cerknici (Cesta 4. maja 75). Oba bosta obratovala 24 ur dnevno, vse dni v letu. Vsem partnerjem, tudi Občini Cerknica, se zahvaljujem za sode lovanje in podporo. ■

Pohod čez Osojnico do Volč

☞ ☒ Štefka Šebalj Mikše

Prvo decembrsko nedeljo smo cerkniški planinci namenili spoznavanju bližnje okolice in se iz Petelinj pri Pivki podali na Osojnico. Malo pred vrhom smo pogledali kamnit križ iz leta 1898, spomin gozdarjem, ki so tedaj zasadili gozd črnega bora. Cilj pohoda je bil v vasi Volče, v Košanski dolini pod Vremščico. Med hojo po dolini smo videvali mnogo kamenja, škraplje, ograde. Pred ciljem smo morali premagati vzpetino Lebijce s telekomunikacijskim stolpom. Za malico smo postali malo pod vrhom in se razgledali po širni Košanski dolini. Po hribu navzdol smo prispeli v vas Volče, ki je bila nekoč znana po ovčereji. Z zanimanjem smo si ogledali vas s cerkvijo sv. Petra in pri spomeniku NOB počakali avtobus. ■

Pohod štirih far

☞ ☒ Joško Cerkvenik

V soboto, 7. decembra 2019, je Turistično društvo Cerkniško jezero organiziralo že šesti pohod štirih far do cerkve sv. Miklavža na Slivnici. V lepem vremenu so pohodniki krenili izpred cerkva v Cerknici, Begunjah in Grahovem, v Novi vasi pa so se na pot podali izpred trgovine. Ob 11.00 je pri ruševinah cerkve sv. Miklavža potekala maša, ki jo je daroval župnik iz Grahovega **Sandi Osojnik** ob somaševanju dekana **Maksa Ipavca** in bloškega župnika **Simona Viranta**. Sledilo je druženje pohodnikov pri koči Lovske družine Grahovo, kjer so članice turističnega društva in faranke Grahovega poskrbele za pecivo in toplo pijačo, Društvo žena in deklet na podeželju Klasje Cerknica pa za tople miške. Hvala vsem udeležencem pohoda in na svidenje prihodnje leto. ■

Popotresni Nepal

📷 Nevena Savić

Članica Kulturnega društva (KD) Rak Rakek **Mojca Weber** je dejavna na več področjih. Je članica likovnice sekcije društva in poje v obeh društvenih zborih: mešanem pevskem zboru in Ženski vokalni skupini Cluster. Je pohodnica, rada pa se odpravi tudi na daljša potovanja. Z rakovško knjižnico je večkrat sodelovala kot razstavljalnica, pevka in predavateljica. Tako je bilo tudi 4. decembra 2019, ko je zbranim obiskovalcem predstavila potovanje in treking v Nepal. Tam je že bila, a zadnji obisk je bil precej drugačna izkušnja, saj je to državo obiskala le tri leta po katastrofalnem potresu, ki je aprila 2015 terjal več kot 9.000 življenj, porušil številna mesta in vasi ter uničil veliko naravnih in kulturnih bogastev. Razmeroma revna država se počasi pobira, predvsem z mednarodno pomočjo. V odpravi je bil tudi

Marjan Olenik, prav tako član rakovškega kulturnega društva, ljubiteljski slikar in fotograf, ki je za potopisno predavanje pripravil fotografije in posnetke. Predavanje je imelo tudi humanitarno noto. Mojca je predstavila šolo, za katero že nekaj časa zbira donacije za pomoč pri obnovi, kar pomeni, da se v Nepal zagotovo še vrne. ■

Izlet v neznano

📷 Miro Mlinar 📷 Katja Žagar

Ob izteku leta že tradicionalno za decembrski izlet pripravim izlet v neznano. Ob prijavih in drugih kontaktih je polno zvedavosti in ukan, kako bi dosegli, da bi izdal smer in lokacijo izleta. 22. december 2019 nam vremensko ni bil naklonjen – dež, burja in ohladitev. Kljub temu smo se vsi prijavljeni zbrali na dogovorjenih lokacijah. Ko pa je avtobus zavil proti Primorski in še naprej za Goriško, se je nekaterim članom posvetilo, kam smo namenjeni. Prispeli smo na sedlo Prevala, kjer sta nas pričakala domača planinec in planinka. V skladu z dogovorom sta prevzela vodenje. Začeli smo pohod proti Sveti gori. Domačin **Marjan** nam je razložil zgodovinski pomen jaškov iz prve svetovne vojne, potek bojev in obstreljevanj iz sosednjega Sabotina. Sledil je najatraktivnejši del poti: šli smo skozi daljši predor, kjer ni manjkalo vode in

slapov, pa tudi plezanja ob vrvi in jeklenici po precej strmih odsekih. Po prihodu iz jaškov smo se povzpeli do razgledišča, ki smo ga zaradi burje in dežja hitro zapustili. Odpravili smo se še na zaključni del poti do sakralnega objekta na vrhu gore. Ob zaključku pohodov v letu 2019 smo ob kosilu v prijetnem gostinskem lokalu nazdravili doseženim uspehom in si dobrih tur s srečnim koncem zaželeli tudi v prihajajočem letu. ■

Najnovejši film NRP

📷 Eva Kobe

Jesenski gozd Javornikov, rahlo prekrit z meglicami, se odseva v jezerski gladini, ki se blešči v jutranjem soncu. Tršča se pozibava v vetru. Postaven mlad Cerkničan, strasten ljubitelj in poznavalec ptic **Anže Škoberne** s telespektivom ves zatopljen opazuje jezero. Ne uide mu bela čaplja, ki se spusti na jezerski breg. To je odlomek najnovejšega filmčka Notranjskega regijskega parka (NRP), že drugega v seriji štirih kratkih filmov v okviru projekta LIFE Stržen. Nekaj manj kot tri minute dolg film je režiral **Aleš Žemlja**, v presledkih pa so ga snemali od aprila do konca oktobra. Najtežje je bilo posneti najtipičnejše in najpomembnejše ptice Cerkniškega jezera – rjavovratega ponirka, belo in sivo čapljo, liske in ne nazadnje bobnarico, ki velja za neulovljivo. Posnetki so bili narejeni na različnih lokacijah jezera, večina prizorov s Škobernetom pa je bila posneta v Zadnjem kraju. Na jezeru bo režiser Žemlja posnel še dva filmčka – tisti na temo nastajajoče infrastrukture bo na ogled konec leta 2020, drugi, o renaturaciji Stržena, pa leta 2021. Tako kot najnovejši bodo vsi filmčki brezplačno dostopni vsem, in sicer na družbenih omrežjih, spletni strani in Youtube kanalu NRP. ■

Slovesnost v Podšteberku

☞ Sandi Osojnik ☞ Blaž Žnidaršič

Letošnje žegnanje na praznik sv. Štefana v Podšteberku je bilo nekaj posebnega. Zaradi obnove notranjosti cerkve, zvonika in strehe ter mrliške vežice je bil med nami sam nadškof ljubljanski **Stanislav Zore**. Obhajali smo tudi srebrni jubilej blagoslovitve konjev. Pri slovesnosti v cerkvi so bili ob oltarju navzoči tudi salezijanski inšpektor **Marko**, cerkniški župnik **Milan** in domači župnik **Sandi**. Povabilu sta se odzvala cerkniški župan **Marko Rupar** in svetnica (ter poslanka) **Iva Dimic**. Skupaj se je zbralo več kot 200 ljudi, domačinov pa tudi vernikov od drugod. Ob začetku sv. maše je gospa **Joži** predstavila obnovitvena dela, nato sta sledila blagoslovna molitev ter blagoslov. Sodeloval je domači cerkveni pevski zbor pod taktirko organistke **Anite**. V pridigi je nadškof izpostavil zgled sv. Štefana, ki se je v življenju izkazal v dobroti ter tudi v oznanjevanju Kristusovega evangelija. Njegov zgled naj tudi nas opogumlja, ko bomo zaradi vere doživljali nesprejetost. Župnik Sandi se je zahvalil sodelujočim in izvajalcem, ki so vložili veliko dela v obnovo. Po končani slovesnosti smo se sprehodili do travnika, kjer smo zapeli in blagoslovili konje. Kot župnik bi se rad zahvalil od srca tudi v tem pisanju nadškofu za lepo slovesnost, cerkvenim pevcem in organistki, ministrantom in bralcem, molivcem in dobrotnikom ter tudi vaščanom za čiščenje in pripravo cerkve za žegnanjsko slovesnost. Vsem voščim blagoslovljeno novo leto 2020. ■

Gasilci medse povabili Božička

☞ ☞ Ksenija Preželj

Pred desetimi leti, odkar ima Grahovo nov gasilni dom, so gasilci poleg prižiga lučk na smreki pred njim pričeli tudi z organizacijo obdarovanja. **Rajko, Bogdan** in **Boris** so pričeli skromno in niso pričakovali, da se bo prireditve z leti tako dobro razvijala. Sedanja predsednica **Mojca Intihar** je naredila še korak naprej, dobila podporo sveta krajevne skupnosti in k sodelovanju povabila še druga gasilska društva v sektorju. Tako so v letu 2019 pri obdarovanju sodelovala še društva iz Žerovnice, Gorenjega Jezera in Martinjaka. Organizacija prireditve je zahtevala veliko priprav, prostovoljci pa so z veseljem priskočili na pomoč. Letošnja prireditev je bila v telovadnici grahovske šole, kar je bila edina možnost glede na veliko število prijavljenih otrok do enajstega leta starosti. Že ob prihodu so otroci zvedavo gledali okoli sebe, kdaj in kje se bo prikazal Božiček, ki je nekoliko zamujal, saj se je ustavil še pri drugih otrocih. Čas čakanja jim je olajšal naš stari znanec MALI – BU, ki je povedal nekaj zgodbic in pravljic. Zunaj je zahrumelo in na traktorju se je pripeljal Božiček v spremstvu zajčka Dolgouhca in medvedka Brunda. Otroci so nestrno poslušali Božičkov pozdravni govor in čakali, da pokliče njihovo ime. V telovadnici sta bila postavljena dva velika tobogana, na katerih so se otroci neizmerno zabavali. ■

Proslava v grahovski šoli

☞ Nina Mišič ☞ Ksenija Preželj

Šola v Grahovem vsako leto pripravi proslavo ob božično-novoletnih praznikih ter ob dnevu samostojnosti in enotnosti. Namenjena je staršem šolarjev in krajanom, ki se je udeležujejo v velikem številu. Posebnost je bila poleg velike udeležbe tudi odlična plesno-glasbena prireditev. Zasluga gre vsem nastopajočim šolarjem in mentorjem. Šolarji, ki jih dnevno srečujemo na poti v šolo, se nam nenadoma predstavijo v popolnoma novi luči. Nastopajoči so skozi igro, glasbo in ples predstavili zgodbo o mladostnih nerodnostih in nevarnostih interneta. Videlo se je, da so, kljub nekoliko treme, na odru uživali. Nadvse prisrčen je bil tudi nastop otroškega pevskega zbora. Mladinski pevski zbor je imel že zahtevnejši program, ki ga je tudi dobro predstavil. Solistične plesne in glasbene točke so program še popestrile. Mentorice nastopajočih so bile **Vida Lunka, Marija Obreza** in **Jasmina Žagar**. Obiskovalcem je bil obisk v veselje, vse nastopajoče pa so nagradili z bučnim aplavzom. Ob zaključku prireditve sta nekaj besed obiskovalcem namenila pedagoški vodja šole **Meta Polovič** in predstavnik staršev **Boris Žnidaršič**. Oba govornika sta voščila lepe praznike in izpostavila, da je šola na dobri poti dosega zastavljenih ciljev. Tega smo tako starši kot krajanje veseli. ■

Avtorica: **Marija Hribar** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Milava

Vasica leži na terasi na levi strani Cerkniščice na nadmorski višini 630 m ob vznožju hriba Klin. Jugoahodno od vasi je izvir Pri koritu, na severovzhodu pa izvir Pri kotanji.

Tudi Milava spada med tiste kraje, kjer je vas nastala iz ene kmetije. V turjaškem urbarju z začetka 16. stoletja je zapisan Jurij Milavec (Mulawitz). Po eni izmed razlag naj bi priimek pomenil, da je oseba prišla z Muljave, torej iz Jurčičeve dežele. Historični zapisi imena vasi: Mellava, Mellewai, Melevai.

Danijela Dukes pozna zgodbi iz turških časov, ki opevata moč in pogum Milavcev: »Za časa turških vpadov je bil tukaj gospodar Jernej, ki je z brezo mlatil Turke s hriba, da niso mogli gor priti. Obstaja še ena druga zgodba, ki gre pa tako. Tukaj so bili zmeraj veliki ljudje doma. Močni so bili. Enega Turka je s konja snel in z njim druge Turke mlatil. So se ustrašili in bežali.«

Iz turjaškega urbarja iz sredine 18. stoletja vidimo, da se je polovična huba delila: Matevž Kovačič in Gregor Bečaj sta imela po 1/8 kmetije, Primož Bečaj, Marko Bečaj in Jurij Hiti pa po 1/12 hube. V franciscejskem katastru iz 19. stoletja so navedeni: Gregor Bečaj (Hruškar) na številki 1, Martin Kovačič 2, Janez Bečaj (Bečaj) 3. Poleg domačih hišnih imen so poznana tudi šaljiva: Škafarjavi, Kojničkavi in Krličkavi. **Frančiška Kovačič**, rojena leta 1932, pove o nastanku zbadljivih imen: »Pri naši hiši je bilo vedno ime Jernej, zato je ostalo Pri Jernejčkavih. Nam so rekli tudi Škafarjavi. Je vprašala ena ženska v Cerknici: »Čigava pa si ti?« Sem rekla: »Jernejčkava z Milave.« Ona pa: »A Škafarjeva.« Delali so škafe pa čebre. Nisem marala biti Škafarjeva. Rekli so, da so na Milavi z mačkami orali, ker ni bilo konj. Potem so menda

V ospredju Milava, zadaj Reparje in cerkev sv. Jurija

sosedovi dobili ene majhne konje, so bili pa Kojničkavi (T' Srejdni). So bili jezni, če si jim tako rekel. Pri Janezovih so bili pa Krličkavi.« Leta 1889 je bilo v treh hišah 24 prebivalcev. Med drugo svetovno vojno in po njej je bilo pet žrtev, vse s številke 3 (Pri Krtu). Leta 1996 je bila Frančiška Kovačič edina prebivalka v vasi, danes jih je deset.

Preživeti s kmetijo

Frančiška Kovačič je v vasi od rojstva. »Težko življenje je bilo na Milavi. V šolo sem hodila v Cajnarje, pri Betaču je bila šola, pa na Kruščem v Možakovi hiši. Sejali smo žita, pšenico, oves, imeli po dva prašiča, voli, kravo, telička, še prej so imeli konje.

Naš mlin je bil v Ponikovskem logu, imeli smo part, Ponikovci in mi. Kolikokrat sem vlekla po cel mernik v mlin. Imeli smo svoj ključ, da smo šli mlet. Potem poslopja niso več popravljali, streha je začela puščati in je razpadlo. Brat od Jerneja je šel dvakrat v Ameriko; tako so leta 1902 naredili nov kozolec. Pa štalo. Tukaj so bili dobri tesarji. Bečajev boter, od ata brat, je bil tišler, je znal vse narediti; delal je pohištvo, okna, vrata pa tudi bolj umetniške predmete. Pri Bečajih je hišo naredil, pa krstni boter je bil.

Še prej ni bilo ne ceste ne mosta na Milavo. Čez vodo so hodili. Enkrat so šli zjutraj od doma, ko so furali, je malo padal dež. Ko so šli nazaj, je pa bila pa povsod voda. So konje zapodili v vodo, je pa voz in konje voda vzela; je bilo toliko grmovja okrog, da so se kmalu ustavili. In so jih rešili. Enkrat smo dobili en

Vrtalnik za luknje (grablje), varnostna škatlica za britvice, vilice za lovljenje rib

denar in sem šla kotel kupit za prašičem kuhat. Na sredi mosta pridem, položena sta bila dva trama, pa mi kolo pade v vodo z denarjem vred. Pomislim: »Kako bom to mami povedala, da mi je voda denar vzela.« Pa vendarle sem bila še toliko pri moči, da sem prišla kolo, ki je še malo ven gledalo iz vode, tako da je bil tudi denar rešen, ki je bil v aktovki na bilanci. Prej je bila cesta drugje, smo vozili po ulcah gor. 1968./69. leta smo dobili cesto.« **Željko Đukes** doda: »Most nam še vedno poplavi, ko je dosti dežja. Takrat je praznik dela. Pred petimi leti nismo prišli čez. Je temelje pri mostu spodneslo. To je naša edina pot, ostalo so gozdne steze.«

Obljubljena dežela Štajerska

Leta 1948 so šli Jernejčkavi za dve leti na Štajersko. Frančiška Kovačič razloži: »Tam so bile opuščene kmetije in so nas povabili. Ata France, mama Neža, rojena Bečaj od Bečajev, in otroci. Kmetija je bila, vinograd. En velik sod finega vina smo napravili, to je bilo drugo leto, enkrat ponoči pa začne: klok klok klok. Se je dno udrlo pri sodu in je vino ven teklo. To je ata potrlo do kraja. Brat od ata je na Milavi ostal, potem je šel tudi on za njim s svojo famijlo, pa še mater pa dve sestri je vzel s sabo. Ata in mama sta imela veliko domotožje, zato smo prišli nazaj. Radi smo imeli Milavo. Tudi brat od ata je ravno tako čez dve leti nazaj prišel. Dve očetovi sestri, Neža in Tončka, sta se poročili na Štajerskem.«

Davorin Kovačič se spominja srečanj sorodnikov: »Vsako leto smo se dobili: enkrat na Štajerskem na gruntu, drugo leto so pa vsi prišli sem na Milavo.«

Dogodek, ki je spremenil vse

Ko so prišli iz Štajerske nazaj na Milavo, se je zgodilo nekaj zelo žalostnega. Frančiška Kovačič pripoveduje: »Moj oče in moj brat, oba sta bila lovca, pa se je naredila nesreča, da je eden ata ustrelil. Ko je brat videl, da je oče mrtev, se je še sam ustrelil. Bil je zelo navezan nanj. To je bila taka tragedija. Mama, trimesečni dojenček, tri punčke, bratec ter jaz, najstarejša, smo se spopadli s to kmetijo trdo. Meni se je

Od leve: Frančiška, Danijela, Željko, Davorin, Jure, Anita, Leja, Marija in Simon

svet podrl. Ljudje so začeli govoriti, da bodo morali otroci v rejo. Po tihem sem se zaobljubila, da bom tako garala, da bomo ostali skupaj. In sem res. Stara sem bila 17 let in sem do tragedije delala v trgovini v Starem trgu. Zaradi družine sem morala vse skupaj pustiti in priti domov, da smo preživeli.«

Dobrote skope zemlje in pridnih rok

Danijela Đukes se ukvarja z vrtnarstvom, zeliščarstvom in s peko. »Tukaj je težka zemlja, ilovica. Gledam, da je vsa zelenjava domača. Za današnje srečanje sem spekla slanike, je malo boljše testo. Tukaj so sšave, ki so jih prababica Katarina znali peči. Boljše testo, razvaljano, razrezano in pečeno v krušni peči, da so jih otroci jedli. Spekla sem župnik, poprtnik s simboličnimi ptički, rečejo jim tudi račke, piščki. Ptičkov je bilo včasih toliko, kolikor je bilo otrok pri hiši, jaz sem jih naredila toliko, kolikor nas je zdaj na Milavi, deset. To so pekli za cerkvene praznike, tudi za svete tri kralje. Za novo leto, za božič smo naredili velik hlebec pa piščke okoli. Je bilo imenitno. Ta kolač tukaj je sadni kruh z narezanimi škundri in orehi. To je moja mami pekla, Veronika Petrič, rojena Kovačič, poročena v Podlož. Tudi kumarice so doma pridelane, jurčke smo sami nabrali in jih vložili. Pripravila sem tudi domač jabolčnik in domač zeliščni liker, ni pijano ne eno ne drugo. Salama je od soseda Janeza (T' Srejdni), delana po starem načinu. Kar na vrtu zraste, naj se med sabo varuje. Škropiva in gnojila naredim iz domačih rastlin. Če pri arniki odtrgaš glavni cvet, jo uničiš, ker je pomemben za razmnoževanje; je dvoletna rastlina. Za jagra jo uporabim, za zeliščni liker, drugače jo uporabljam zelo malo. Imam alojo, je dosti boljša.«

Muzika v krvi

Frančiška Kovačič se spominja, da so bili godci vedno pri hiši in da so v mladosti veliko preplesali. **Anita Kovačič** tako pripoveduje: »Moja stara mama je iz Cajnarjev doma, se je poročila na Rakek, jaz sem prišla pa z Rakeka sem. Sin **Jure** je srednješolec, hči **Leja** pa osnovnošolka, oba igrata pri cerkniški godbi, mož Davorin špila pri ansamblu, pri loški godbi igra Željko, **Simon** igra harmoniko in orgle v cerkvi.«

Travniški postavnež, metulj mokrotnih travnikov ob Cerkniščici, ogrožena vrsta (© Tine Schein)

Toku, toku, tokulelele: Cerkniški karneval – fenomen in tradicija

Ta veseli dan kulture 2019 smo Notranjci praznovali na prav poseben način. V Notranjskem muzeju Postojna smo bili priča odprtju razstave, posvečene fenomenu in tradiciji pustovanja na Cerknškem. Ob postavitvi sta moči združili obe občini, na povabilo muzeja pa se je organizaciji poleg Pustnega društva pridružilo tudi Društvo notranjskih kulturnikov Krpan Cerknica.

Dogodek predstavlja velik mejnik za cerkniški pust, saj si na ta način utira pot k vpisu v Register nesnovne dediščine. Po besedah kustosinje razstave, etnologinje **Magde Peršič**, se fenomen cerkniškega pustovanja navezuje na prvotni, osnovni, t. i. etnografski del karnevala, ki črpa zamisli in oblikuje karnevalske like iz bajeslovne, literarne, kulturne in naravne dediščine lokalnega okolja. Novo ustvarjeni šemski liki vsebujejo tradicionalno jedro, odeto v originalne oblike slikarjev in oblikovalcev. Peršičeva je v tem procesu omenila ključni osebi: akademskega slikarja in pionirja oblikovanja karnevalskih mask **Maksimilijana Rota** ter idejnega vodjo **Mira Jenčka**. Posebnost razstave je gotovo tudi maketa karnevala, ki jo je iz recikliranih odpadnih materialov oblikoval študent Akademije za likovno umetnost in oblikovanje **Bor Šparemblek**. Razstava je ponudila delček karnevalskega vzdušja, še predno je nastopila prava zima, in tako poskrbela, da smo se vendarle malce približali tistim znanim pustnim vzklikom, ki pravijo: »Pust čez celo leto!«

Program ob odprtju razstave sta na izviren način oblikovala gledališka igralka **Marijana Breclj** in **Miha Razdrih**. Slednji je obiskovalce razveselil tudi z zvočnim zapisom poslanice butalskega župana, v katerem je na svoj edinstven in zabaven način izrazil navdušenje nad sodelovanjem občin z obeh strani Javornika.

Svojo gotovost o nadaljnjem sodelovanju med občinama sta v sproščenih nagovorih zagotovila tudi župana Občine Cerknica **Marko Ruper** in Občine Postojna **Igor Marentič**. Na prireditvi je spregovorila tudi **Marija Brus** z Ministrstva

za kulturo, za piko na i pa sta obiskovalce nagovorila tudi idejni oče cerkniškega karnevala Miro Jenček ter aktualni predsednik Pustnega društva Cerknica **Matjaž Knap**.

Odlično obiskana prireditev je potekala pod budnim očesom copniške pramatere Uršule, ki je v ta namen kar sredi leta zapustila domačo Slivnico in priletela v Postojna tudi zato, da se iskreno zahvali ekipi Notranjskega muzeja, ki je poskrbela za predstavitev bogate tradicionalne in novodobne pustne dediščine na Cerknškem. Razstava bo na ogled vse do pusta, zato vabljeni v objem predkarnevalskega vzdušja, ki ga ponuja razstava z naslovom: »Toku, toku, tokulelele: Cerkniški karneval – fenomen in tradicija«. Iz Notranjskega muzeja Postojna pa še sporočajo, da so v sodelovanju z Občino Cerknica z letom 2020 občanom občine Cerknica zagotovili brezplačen vstop v muzej vsako prvo nedeljo v mesecu.

Cerkniško jezero v delu Athanasiusa Kircherja

Na decembrskem predavanju v Knjižnici Jožeta Udoviča Cerknica smo prisluhnili **dr. Andreju Kranjcu**, ki je predstavil Kircherjevo teorijo hidrofilacij; objavljena v drugi dopolnjeni izdaji v knjigi *Mundus subterraneus (Podzemeljski svet)* iz leta 1678. Athanasius Kircher (1602–1680) je bil nemški jezuit, polihistor, »eden zadnjih, ki se je po pravici štel za misleca, saj obvlada vso znanost svojega področja«. Kircher nikoli ni bil na Cerknškem jezeru, temveč je s pomočjo poročevalcev takole razložil njegovo delovanje: »Po modrem sklepu Narave je tako določeno, da kanal A B izlije več vode, kakor je morejo dolivati reke G F, zato se bodo v času šestih mesecev vode nujno izpraznile skozi kanal vse do dna votline; skozi odprto ustje B-sifona bodo vode nehale teči, dokler ne bodo v drugi polovici leta reke F G znova napolnile votlino (hidrofilacijo) z vodami do črte L E in bodo te spet začele teči tako kot prej, in to po zakonu večne menjave. Kircher je priložil tudi skico delovanja Cerknškega jezera, ki jo je v Slavi vojvodine Kranjske leta 1689 objavil tudi Valvasor. ■

☞ Marija Hribar ☞ Tine Šubic

Avtorica: **Nevena Savić** Fotograf: **Tine Mauer**

Spominska razstava Pavel Kunaver – Sivi volk

Profesor, vzgojitelj, geograf, alpinist, jamar, skavt, tabornik, umetnik, naravovarstvenik, astronom, pisec, družinski človek – vse to in še kaj je bil Pavel Kunaver. Njegovemu življenju in delu je ob 130. obletnici njegovega rojstva posvečena spominska razstava v rakovski knjižnici.

Odprtje razstave 12. decembra 2019 je pospremila predavanje **Jurija Kunaverja**, univerzitetnega profesorja v pokoju in doktorja geografskih znanosti, ki je o svojem očetu napisal tudi biografijo.

Pavel Kunaver s skavtskim imenom Sivi volk je za seboj pustil bogato zapuščino v obliki fotografij, slik in dnevnikov. Bil je dober opazovalec, odličen slikar in pripovedovalec, ki je svoja opažanja in doživetja skrbno zapisoval v dnevnike.

V marsičem je bil prvi in edinstven. Kot član Drenovcev je zaslužen za razvoj slovenskega alpinizma, turnega smučanja ter raziskovanja kraškega sveta. Predan skavtstvu in taborništvu je organiziral mnoge taborne, ki so se jih udeležile številne generacije otrok. Nekatere je tudi poučeval in kot profesor geografije vodil na ekskurzije. Rad je imel astronomijo, veliko je objavjal tudi na to temo in ustanavljal prve astronomske opazovalnice na Slovenskem.

Kot predan naravovarstvenik si je med prvimi prizadeval za ohranjanje naravne dediščine, tudi Cerkniškega jezera, Planinskega polja in Rakovega Škocjana – naših krajev, ki so mu bili posebej pri srcu.

Razstava, ki je na ogled do 17. januarja, je razdeljena na posamezne tematske sklope, bogata je s fotografijami, zapisi, med katerimi je tudi nekaj originalnih risb, skic in slik. Med drugim so razstavljeni dnevniki ter nekaj osebnih predmetov, med njimi izstopata cepin in ura, ki mu je služila pri astronomskih meritvah. V sodelovanju s prof. dr. Jurijem Kunaverjem sta razstavo pripravila knjižničarja **Tine Mauer** in **Nevena Savić**.

Gasparijeve narodne jaslice v Selščku

Barbara Zalar Ljubo Vukelič

Letos mineva 100 let, odkar je slikar Maksim Gaspari, rojen v Selščku, izdelal prve Slovenske narodne jaslice. Za ta visoki jubilej je **Robert Kužnik**, ki si prizadeva za oživetev Gasparijevih del, z izdatno pomočjo vaščanov Selščka izpeljal edinstven dogodek postavitve Gasparijevih jaslic v naravni velikosti. Odprtje jaslic je bilo v soboto, 21. decembra. Kljub slabemu vremenu se ga je udeležilo precejšnje število ljudi. Zbrane je najprej nagovoril župan Občine Cerknica **Marko Rupar**. Zatem je dekan **Maks Ipavec** blagoslovil jaslice in tudi nov prireditveni prostor s kozolcem. Odprtje je s svojim petjem popestril otroško-mladinski cerkveni pevski zbor iz Begunj pri Cerknici pod vodstvom **Marije Obreza**. Med jaslicami se je sprehodil tudi sam Maksim Gaspari s svojo vnukinjo Dunjo, ki nam je razložil njihov nastanek in pomen posameznih figur. V vlogi Maksima Gasparija je nastopil **Marjan Obreza**, vnukinjo Dunjo pa je zaigrala **Mija Obreza**. **Neža Špeh** nam je prebrala poučno zgodbo Božični večer, kjer je predstavljeno, da dobrota ljudi osrečuje. Po koncu kulturnega programa so se ljudje lahko tudi družili ob ognjih, vaščanke pa so postregle s kuhanim vinom, čajem in pecivom, ki so ga skrbno pripravile. Jaslice bodo na ogled v Selščku nad cerkvijo do 10. januarja, posebej doživeti je ogled od 17.00 do 20.00, ko so jaslice osvetljene. ■

Avtorica: **Ina Šmalc** Fotograf: **Martin Lavrič**

Tradicionalni Gerbičev večer

Iz župnijske cerkve Marijinega rojstva v Cerknici je bilo v soboto, 14. decembra 2019, moč slišati ubrane melodije pevskih glasov in zvoke klarinetov. Komorni zbor Fran Gerbič pod vodstvom Jožeta Rajka je s svojimi gosti pripravil že tradicionalni Gerbičev večer, s katerim se vsako leto poklonijo velikemu Cerkničanu, skladatelju, opernemu pevcu in glasbenemu pedagogu Franu Gerbiču.

Letos so se Komornemu zboru Fran Gerbič na odru pridružili še sopranistka **Galina Tubeishat**, ki ima bogate izkušnje na področju opernega petja in glasbene pedagogike, Zbor agencije talentov Rulada, ki pod vodstvom zborovodkinje **Anne Mogutina** združuje ljubitelje zborovskega petja različnih nacionalnosti in držav, ter domačini – Komorna skupina Godbe Cerknica pod vodstvom **Mitje Dragoliča**.

Gostitelji so večer odprli z dvema sakralnima skladbama slovenskih skladateljev Ambroža Čopija in Andreja Makorja, katerih dela je bilo slišati tudi pozneje. V prijetnem razpoloženju se je koncert nadaljeval s skladbo španskega skladatelja J. Busta – Ave Maria, pri kateri se jim je pridružila Komorna skupina Godbe Cerknica.

Slednji so ostali na odru in ubrano odigrali Bachovo Air v priredbi Mitje Dragoliča ter skladbo Il postino. Galina Tubeishat, ki je nabirala izkušnje na številnih koncertnih odrih v Evropi, bila pa je tudi solistka v moldavski operi, se je predstavila s štirimi pesmimi in s svojim lirčnim koloraturnim sopranom napolnila vsak kotiček cerkve. V nadaljevanju koncerta je Zbor agencije talentov Rulada zapel dve glasbeni deli ruskega in bolgarskega skladatelja, sledili pa sta ji dve ljudski ruski pesmi. V predzadnji skladbi sta združila pevske glasove

zboru Rulada in Fran Gerbič ter nas popeljala v božični čas z novoletno kolednico v ukrajinskem jeziku. Koncert se je zaključil v prazničnem duhu z vsemi nastopajočimi na odru. Največkrat zapeta in v kar 300 jezikov prevedena najlepša božična pesem, Gruberjeva Sveta noč, je zazvenela v ruskem in slovenskem jeziku. Koncert sta, z odlomki iz življenja Frana Gerbiča, povezovali **Urša Mršnik** in **Ina Šmalc**.

Nastopajoči so bili nagrajeni z bučnim aplavzom, večer pa se je zaključil s prijetnim druženjem.

Razpri krila s Plesonogo

Kulturno in umetniško društvo (KID) Plesonoga je v galerijskem prostoru v dvorani gasilnega doma v Begunjah pri Cerknici 5. decembra 2019 uprizorilo plesni dogodek Razpri krila s Plesonogo. Pod vodstvom moderatorke, mentorice in plesne pedagoginje **Jelene Oleami** smo razpri krila in poleteli z ustvarjalno energijo treh krajših predstav. Predstava Supermen skupine Plesoluna preplesava najstniško odraščanje. Predstavo Koncert za Queen (na fotografiji) starejših skupin Plesonoge (Plesolaste, Plesoone, Plesoluna) smo posvetili pevcu skupine Queen Freddyju Mercuriju. V remixu predstave Tiste, ki vidijo v temi, smo preplesavali zgodbe treh žensk (**Karmen R.**, **Dominike U.** in Jelene O.). 19. decembra 2019 smo v Plesonogi imeli v gosteh predstavo Kako je nastal svet? V izvedbi Kulturno-umetniškega društva (KUD) Ljud, kjer nas je Tetka Zemlja popeljala skozi svetovno zakladnico zgodb o nastanku sveta, s prepričljivo igro **Grega Močivnika**, z izvorno živo glasbo **Tierna Diallo** in v domiselni režiji **Vide Cerkovnik Bren**. ■

✉ Jelena Oleami 📷 Brane Gosarič

Avtorica: **dr. Anja Bajda** Fotografinja: **Nada Žgank**

Pester začetek leta v Kulturnem domu Cerknica

Januar je pregovorno pust mesec, vendar poskušamo letos v Kulturnem domu (KD) Cerknica ta rek ovreči. Za glasbeni začetek bo že 11. januarja poskrbel baritonist Jure Počkaj, ki obljublja presenetljiv večer opernih arij, prepletenih z italijanskimi kanconami, slovenskimi napevi in avtorskimi skladbami skupine Ana Papedan.

Dve januarski nedelji nas čaka **Dan za kino**, in sicer bomo predvajali dva družinska animirana filma in dva nagrajena celovečerna filma. Pretresljiva drama Kena Loacha **Medtem ko vas ni bilo** se z lucidnostjo in človečnostjo loti prekarnega dela in njegovega pogubnega vpliva na družinsko življenje. Predvajali jo bomo 12. januarja, pred tem pa istega dne ob 17.00 še animirani družinski film **Loti in izgubljeni zmaji**.

Portret mladenke v ognju je intimna, čutna zgodovinska romanca, ki ujame trenutek osvobajanja ženske identitete, zaklenjene v zatohle patriarhalne kodekse 18. stoletja. Drugi Dan za kino bo na sporedu 19. januarja. Poleg omenjenega celovečernega filma bomo predvajali še animirano družinsko pustolovščino **Slavna medvedja zasedba Sicilije**. Oba animirana filma sta sinhronizirana v slovenščino.

Da se bo leto začelo lahko in ravno prav zabavno, bosta poskrbeli dve komediji: 16. januarja k nam prihaja Perica Jerkovič v komediji **Slovenec in pol**, 25. januarja pa nas bo zabaval **Profesor Kuzman mlajši**.

Ob koncu meseca najmlajšim obiskovalcem obljublamo glasbeno poslastico, ki za svojo osnovo jemlje besedila

pravljicarke in pripovedovalke **Anje Štefan**. Na koncert **Svet je kakor ringaraja** vabljeni v soboto, 25. januarja, ob 10.00.

V sodelovanju s Knjižnico Jožeta Udoviča Cerknica pa v četrtek, 23. januarja, pripravljamo literarno filmski večer. Mate Dolenc bo predstavil svojo novo knjigo **Kako dolg je čas**, zatem pa bomo predvajali film **iOtok** Mihe Čelarja. Vabljeni v našo družbo!

Božično-novoletna razstava Krpanovcev

Leto 2019 smo v Društvu notranjskih kulturnikov Krpan Cerknica zaokrožili z božično-novoletno razstavo članov. Vstopili smo v ateljeje umetnikov, da bi obiskovalcem na ogled postavili njihove izdelke, prepletene s številnimi slogi in tehnikami. Odziv Krpanovcev je bil izjemen. Na razstavi smo si lahko ogledali dela dveh akademskih kipark **Milene Braniselj** in **Matejke Belle**, treh magister umetnosti in akademskih slikark **Milene Gregorčič**, **Andreje Gorjanec** in **Karmen Bajec**, akademskih slikarjev **Stanislave Sluga - Pudobske**, **Milene Usenik**, **Veljka Tomana**, **Janeza Kovačiča**, **Božidarja Strmana - Miša**, oblikovalca **Vida Sarka**, profesorja likovne umetnosti **David Kovačiča**, študenta Akademije za likovno umetnost in oblikovanje (ALUO) **Bora Šparembleka** ter mojstra slikarstva **Mateja Pečenika**. Med rokodelci smo lahko občudovali dela kovača **Lenarta Perka**, oblikovalca usnja **Grega Strmana** ter oblikovalca lesa **Ivana Najgerja**. Ljubiteljsko slikarstvo pa so s svojimi deli zastopali **Silvana Lautar**, **Janez Ovsec**, **Franc Šajn** in **Janez Dragolič**.

Odprtje razstave sta na sproščen in zabaven način s poezijo in glasbo prepletla vsestranski umetnik **Miha Razdrih** in doktor lutkarstva **Matija Solce**.

Novo programsko leto Krpanovci začinjamo že 11. januarja ob 20.00, ko bo v galeriji potekal zagotovo najbolj nenavaden dogodek doslej. Zaokrožili bomo 40 umetniških let, človeka stotih obrazov in tisočerih besed, ki bo predstavil pesniško zbirko ter zares kreativno ustvarjanje – kolektiv AFT. Pridite, presenečeni boste! ■

☞ Liza Vipotnik ☞ Ljubo Vukelič

Miklavžev obisk knjižnice

📷 Anita Leskovec

Tudi na letošnji predvečer svojega godu, 5. decembra 2019, je sveti Miklavž s spremstvom angelov in parkeljnov v cerkniške domove prinašal toplino in male pozornosti, njegove darežljivosti pa je bila, tako kot lani, deležna tudi Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica. Prijazen pozdrav, darilni zavitek dišečih piškotov in naslikan angel, zlata knjiga, v kateri so z zlatimi črkami zapisana dobra dela ter nasmejani obrazi mimoidočih uporabnikov knjižnice, še posebej gospe **Alenke**, ki je z njimi z veseljem pokramljala. Parkelj je tudi letos vihal nos, da knjig ne mara, Miklavža pa so zanimale knjige o njem, a časa za listanje ni imel, saj je večer za trkanje po hišnih vratih hitro prekratek. ■

Praznični koncert že četrtrič

📷 Damjana Živec 📷 Karmen Petrič

Vokalna skupina Cluster, ki deluje v okviru Kulturnega društva Rak Rakek, je že četrto leto zapored organizirala praznični koncert. Tokrat so članice zapele v prostorih Osnovne šole »Jožeta Krajca« Rakek. V goste so povabile mladinski pevski zbor Župnije Rakek. Njihov program pa je obogatil tudi poseben gost iz perujske vasice, ki je igral na piščal. Z močnimi vokali so presenetili otroci Župnije Rakek, ki jih vodi **Ivana Barčič Mišič**. Repertoar so članice Cluster popestrile tudi z instrumentalom. Na koncu sta oba zbora združila moči in obiskovalce pospremila v praznični december. Publika je bila z nastopom navdušena, kar je bilo slišati, saj mu je namenila številne aplavze. Koncert je financirala Občina Cerknica. ■

Z glasbeno šolo skozi praznični mesec

📷 Maruša Mele Pavlin 📷 Ljubo Vukelič

Da je bil december obarvan tudi z glasbo, je z več koncerti poskrbela Glasbena šola Frana Gerbiča Cerknica. Najodmevnejša sta bila praznična koncerta učiteljev v župnijski cerkvi in šolskih orkestrrov v kulturnem domu. Na šoli delujejo štirje. Kitarški orkester vodi **Boštjan Šmalc**, Mali godalni igra pod vodstvom **Mojce Korenčan**, dirigent Godalnega je **Ivan Marinovič** in Pihalnega **Jernej Šmalc**. Če so orkestri pokazali, kakšno ubranost prinese sodelovanje mladih ob skrbnem mentorstvu, in če smo bili na koncertu učiteljev priča tudi vrhunskim nastopom, pa so interni nastopi v glasbeni šoli marsikoga, ki je v občinstvu stiskal pesti, ganili. V dvorani šole je veliko učencev sploh prvič nastopilo pred občinstvom. Seveda pa ne smemo pozabiti, da učenci glasbene šole obogatijo tudi številne kulturne dogodke. ■

Balet v Cerknici navdušuje

📷 Nevenka Burger

Pred začetkom prazničnih dni so balerine, ki vadijo baletne korake v Cerknici, v dvorani tamkajšnjega gasilskega doma predstavile svoje znanje in gledalce navdušile z zanesljivimi baletnimi gibi. Vadbo klasičnega baleta v Cerknici ob finančni podpori Občine Cerknica že trinajsto leto organizira Baletno društvo Postojna. Pouk je oblikovan kot skupinska vaja po programu Ministrstva RS za izobraževanje, znanost in šport. Trenutno ga obiskuje skoraj 40 deklic, stare so od štiri pa do dvanajst let, prihajajo iz vseh delov cerkniške občine in tudi iz sosednjih občin. V zadnjih letih jih poučuje **Mira Marič**, diplomirana plesalka in koreografinja z dolgoletnimi pedagoškimi izkušnjami, ki je pripravila tudi koreografije za njihovo decembrsko predstavitev. ■

Razstava mladih Pa*letnikov

☞ Maruša Mele Pavlin ☞ Tine Šubic

Decembra je v Galeriji Krpan razstavljal podmladek Kulturno-umetniškega društva Pa-leta. Mladi likovniki že tri leta zapored svoja dela, ki so nastala na spomladanskih in jesenskih delavnicah, v prazničnem mesecu predstavijo na pregledni razstavi. Ustvarjajo pod mentorstvom **Jerneja in Anžeta Dolničarja**. Profesor likovne umetnosti Jernej Dolničar je zadovoljen, ker so delavnice dobro obiskane. Jesen jih je zgodaj zaprla med stene galerije, udeleženci spomladanskih delavnic pa so svoja dela snovali na vrtu Galerije Krpan. Hvaležen je Društvu Notranjskih kulturnikov Krpan, saj mladim prostore nudi brezplačno. Da je odprtje razstave slovesno, z glasbenimi točkami vedno poskrbi domača glasbena šola. Tokrat je s kratko igrico in nagovorom odprtje popestrila še **Snežna Obreza**. Svoja dela so predstavili:

Nik Mlakar, Risa Lavrič, Jakob Simšič, Nadir Bojić, Lejla Bizjak Uhelj, Ela Rauh, Alja Rauh, Žan Maj Mrnjec, Neža Čokl, Sara Čokl, Mark Zalar, Nina Janežič, Tina Zgonc, Eva Tavzelj, Julija Tavzelj, Alenka Gutnik, Erika Gutnik, Pia Furlan, Zala Majerle, Hana Gruden Hiti, Julija Ule, Ula Kvaternik, Ema Mele Grudzinski, Hana Mele Grudzinski, Polona Velušček, Jaka Gruičič Fink, Oliver Lukman in Andrej Kovšca. ■

Janez Kranjec: In napisal sem pesem ...

☞ Vika Turšič ☞ Katarina Skuk

V drugi polovici decembra je v založbi Občine Cerknica izšla pesniška zbirka Janeza Kranjca z naslovom In napisal sem pesem ... Z izidom knjige smo uspešno zaključili Leto Janeza Kranjca, v katerem smo imeli priložnost поблиžje spoznati življenje in delo pesnika in skladatelja. Aktivnostim so se pridružili številni izvajalci in na svoj način počastili spomin na ustvarjalnega sokrajana. Ob tej priložnosti se zahvaljujemo vsem, ki so kakorkoli sodelovali pri izvedbi spominskega leta ter izdaji knjige, zlasti Občini Cerknica, Knjižnici Jožeta Udoviča Cerknica, **Katarini Skuk, Mariji Hribar**, pevcem Logaškega kvarteta in občinskih pevskih zborov, **Alešu Brlanu, Katarini Hiti Špeh, Jasmini Vidrih Žagar**, Osnovni šoli Notranjski odred Cerknica, dekanu **Maksu Ipavcu**, Javnemu skladu za kulturne dejavnosti (JSKD), območna izpostava Cerknica, Planinskemu društvu Cerknica in številnim drugim posameznikom. Kranjec je v eni izmed svojih pesmi zapisal: »O Bog, ko bom dozorel, naj bom kakor klas, ki dal človeštvu zrnja je obilo.« Pesniška zbirka je dokaz njegovih bogatih letin in obilnih žetev. Knjigo, katere predstavitev načrtujemo v januarju, je možno dobiti pri družini v Topolu ali na Občini Cerknica. ■

Še so prazne strani, še so prave besede

☞ Vesna Telič Kovač ☞ Tine Šubic

Vanda Šega, ki je svojo prvo pesniško zbirko Skrhane sanje objavila že leta 1988, v eni izmed svojih zadnjih pesmi zapiše, da se ohraniš v ljubezni, v drevesu in v knjigi. Odpotovanja so že dvanajsta knjiga in jubilejna deseta pesniška zbirka cerkniške pesnice in pripovednice, ki jo je v času Slovenskega knjižnega sejma izdala Celjska Mohorjeva družba. Pesnica je v pogovoru z **Vesno Telič Kovač** Odpotovanja predstavila v cerkniški knjižnici, kjer je svoj premislek o pesničinem odzivanju na vsakdanje trenutke dodala tudi urednica knjige in ravnateljica založbe **dr. Tanja Ozvatič**. Glasbeno sta literarni večer obarvala flavtistka **Petra Zabukovec**, učenka Glasbene šole Frana Gerbiča iz Cerknice, ki igra pod mentorstvom **Katje Mlinar**, in profesor **Uroš Pele**. Odpotovanja so globok razmislek o življenju. O enem in edinem, ki ga imamo. Od trenutka, ko pridemo v ta svet, do potovanja za dan, teden, mesec, leto ali leta, ko odpotujemo sami ali nam dragi; ko odpotujejo blizu ali daleč in se vračajo ... do potovanja, ki je nenačrtovano, dokončno in enosmerno. Do potovanja, od koder se ne oglasimo več, ne pošljemo več razglednice s pozdravi ... Od tam, onkraj, se vračamo v spomin. In v njem ostajamo to, kar v resnici smo. K sreči se v spominu vračamo tja, kamor želimo – na nepokošeno planjavo, polno ivanjščic, ob krušno peč, kjer diši suho sadje na lesi, k vsem, ki so odpotovali. ■

Avtorica: **Vesna Telič Kovač** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Božična uvertura zaključila zlato leto

Za orkester Kulturnega društva (KD) Godba Cerknica je bilo leto 2019 zlato, saj je zopet postal najboljši pihalni orkester v državi. Zlato leto, v katerem je godba obeležila tudi svojo 95-letnico, so godbeniki slavnostno zaključili na tradicionalnem, že 45. božično-novoletnem koncertu v prepolni cerkniški športni dvorani.

Le kaj zatega za leto 2020 napoveduje Božična uvertura, kot so koncert poimenovali tokrat, dirigent **Mitja Dragolič** s svojim orkestrom še ne razkriva. Na božični večer in na predvečer državnega praznika, ko je zbrane uvodoma nagovoril župan **Marko Rupar**, so godbenice in godbeniki z inštrumenti pričarali vzdušje, ki je marsikomu obudilo spomine na čase, ko se je še pelo po domovih, ko je ljudska pesem še predla niti med ljudmi. Tako, kot jih z ohranjanjem notranjskega ljudskega izročila prede **Ljoba Jenče**, ki je z nastopom z domačo godbo zaključila koncertni cikel ob 30-letnici svojega prvega samostojnega koncerta.

Notranjski ljudski dediščini se je s skladbo Tri šaljive pod Slivnico poklonil tudi drugi gost koncertnega večera, skladatelj **Tomaž Habe**. Glasbeni kolaž treh ljudskih pesmi, ki jih je Ljoba Jenče zbrala pri domačinih, je napisal za Cerknice. Na harmoniki se je pevki pridružil **Ivan Karošec**, profesor Habe pa je na violino zaigral v Uverturi na staro božično pesem z Goriškega Gala Gjurina. Za pihalni orkester jo je priredil Mitja Dragolič, ki je k pevskemu sodelovanju povabil še Komorni zbor Fran Gerbič. Zbor, ki je pred kratkim izdal svojo tretjo samostojno zgoščenko, je ob godbeni spremljavi in s solistko **Vilino Rajk** odpel tudi znano Panis angelicus, dirigentsko paličico pa je Dragolič zaupal zborovodji **Jožetu Rajku**. Kot solistki sta se predstavili še

Urša Mršnik in **Helena Šmalc**, ki sta skupaj z Rajkovo odpeli Zvezde na nebu bratov Avsenik; godba je poklon glasbenemu tandemu zaključila z Lepe ste, ve Karavanke. Preteklo leto, Leto bratov Avsenik, je razglasila Zveza slovenskih godb (ZSG), ki je dolgoletnega cerkniškega godbenika **Toneta Urbasa**, tudi bivšega predsednika, nagradila z najvišjim odlikovanjem, častnim prstanom ZSG. Urbasu je prstan ob pomoči **Alenike Žnidaršič** podelil njegov naslednik, sedanji predsednik Zveze **Boris Selko**, ki je flavtistki **Luciji Kraševc** izročil zlato medaljo Bojana Adamiča za njeno več kot 30-letno članstvo v godbi, iz rok **Jožice Mlinar** pa je prejela častno Gallusovo značko Javnega sklada za kulturne dejavnosti (JSKD) za več kot 30 let udejstvovanja na področju ljubiteljske glasbene dejavnosti.

Dirigent Dragolič je z rdečim nageljčkom nagradil tiste mlade godbenike, ki so prvič zaigrali na koncertu ob zaključku leta – letos jih je bilo kar sedem, kar Godba Cerknica z mladostno energijo pelje bližajoči se stoletnici naproti. In iz obdobja, ko je naša godba nastajala, je tudi Ravelov Bolero, ki je na koncertnem programskem listu sledil nekoliko mlajši baletni glasbi Sergeja Prokofjeva; ta portretira eno najstarejših ljubezenskih zgodb. S suite Romeo in Julija, ki jo je priredil nizozemski skladatelj de Meij, je Godba Cerknica Božično uverturo začela, **Vesna Telič Kovač**, ki je koncertni program povezovala, pa članek zaključuje z željo, da bi godba tudi v novem letu predla prijateljske niti med člani, kajti dobro vzdušje in veselje do igranja zlatita nastope.

Avtor: Miha Jernejčič

KK Cerknica praznuje 50 let!

Košarkarski klub (KK) Cerknica v letu 2020 praznuje 50 let svojega obstoja. V ta namen bodo skozi celo leto potekale različne aktivnosti. V Kulturnem domu Cerknica je že potekala okrogla miza Pot na vrh – športni novinar Miha Mišič je 11. decembra 2019 gostil Rada Trifunovića, Sašo Dončiča in Marka Miliča.

Zvezde slovenske košarke so odgovarjale na vprašanja najmlajših članov in članic KK Cerknica in na humoren način z obiskovalci delile izkušnje iz športne kariere.

V 2020 se nam obeta še mnogo drugih aktivnosti in prireditev, prva že 11. januarja: »50bota za košarko«, ko bo pred tekmovalno člansko tekmo potekala še veteranska. Vmes bo pester program z nastopajočimi, vključili bomo tudi mlajše košarkarje, tako da bo na isti dan igralo/nastopalo več generacij.

Tudi vse tekme in druge, že tradicionalne prireditve, ki jih gosti KK Cerknica (na primer 12 ur košarke, turnir ulične košarke Debeli bol itd.), bodo v znamenju okroglega jubileja cerkniškega košarkarskega kluba, zaključek sezone in glavno praznovanje pa bo 30. maja v (grahovski) lovski koči na Slivnici, kamor so vabljeni vsi, ki bi želeli z nami praznovati 50 let obstoja.

Začetki Košarkarskega kluba Cerknica segajo v leto 1970. Prav to leto je z zlatimi črkami zapisano v zgodovino slovenske košarke. Takrat je Ljubljana namreč gostila najboljše svetovne košarkarske reprezentance. Reprezentanca Jugoslavije, katere kapetan je bil legendarni Ivo Daneu, je osvojila zlato kolajno. Mogoče tudi malo pod vplivom tega dogodka so Cerkničani združili moči in ustanovili košarkarski klub. Košarka se je v teh letih igrala na zunanjih igriščih na povsem amaterski osnovi in z veliko entuziazma udeležencev športne igre, pa tudi v današnjem kulturnem domu – po

© Ljubo Vukelič

nedeljskih filmskih predstavah so se stoli pospravili, prostor pa se je prek tedna spremenil v športno dvorano.

V 50 letih se je marsikaj spremenilo, cerkniški košarkarji pa se lahko pohvalijo s kar nekaj uspehi. Najvidnejši je prav gotovo naslov državnih prvakov, ki so ga v sezoni 1997/98 osvojili cerkniški pionirji (starost do 14 let), tudi sicer pa se klub še največ posveča delu z mladimi. V zadnjih letih navdušujejo tudi člani, saj so se s praktično povsem domačim kadrom prebili iz 4. v 3. slovensko košarkarsko ligo. Vabljeni na njihove tekme!

© arhiv KK Cerknica

Janez Ožbolt

Janez Ožbolt je bivši biatlonec s petimi nastopi na olimpijskih igrah. Po koncu tekmovalne kariere še vedno deluje v biatlonu kot vodja panoge biatlon pri Smučarski zvezi Slovenije. Slovel je kot dober strelec, v svojih vitrinah ima več naslovov državnega prvaka, za biatlon pa je navdušil tudi sina Gašperja.

Lahko na kratko opišete svojo športno pot?

Pri šestih letih sem se začel ukvarjati s smučarskim tekom. Na smučeh je tekel tudi moj oče, pa sem začel še jaz. Ko je Franci Turšič v Loško dolino vpeljal biatlon, sem začel s tem športom. Prvič sem se v biatlonu preizkusil pri dvanajstih in zmagal že na svoji prvi tekmi. Do petnajstega leta sem streljal še z zračno puško, nato predsedal na malokalibrsko. Ni nas bilo veliko, tako da sem se že takoj priključil mladinski reprezentanci in pri osemnajstih letih nadaljeval v članski. Tekmoval sem do leta 2006, še vedno pa ostajam aktiven v tem športu, saj sem trenutno vodja panoge pri Smučarski zvezi.

Na kakšen način otrok sploh začne z biatlonom?

Osnova je smučarski tek. Vsi biatlonci so začeli kot tekači, ne poznam nobenega, ki bi bil najprej strelec in nato prišel v biatlon. Streljanje se priključi pozneje; najprej zračna puška, nato malokalibrska. Smo pa tekmovalci iz Smučarskega kluba (SK) Loška dolina večinoma veljali kot dobri strelci, pa ne, ker bi bili večji talenti, ampak smo streljanju dali večji poudarek v primerjavi z drugimi slovenskimi biatlonskimi klubi. Delo se vedno izplača.

Izkušnje imate tudi z olimpijskih iger.

Ja, nastopil sem na petih olimpijskih igrah (OI) od 1992 do 2006. Jaz in Sašo Grajf (prav tako biatlonec) sva slovenska rekorderja v številu nastopov na zimskih OI; če gledamo še poletne, pa je pred nama Rajmond Debevec. So pa olimpijske igre neprecenljiva izkušnja. Sama tekma je sicer takšna kot vsaka druga, a spremljevalno dogajanje, pozornost, medijska pokritost ... Takrat biatlon še ni bil tako medijsko pokrit, kot je morda v zadnjih letih, tako da tekmovalci nismo bili navajeni na vse intervjuje in obveznosti, ki jih to prinese zraven. Večje breme, nervoza, emocije, kar velik psihični zalogaj, na koncu pa je v vsakem primeru 80 odstotkov tekmovalcev nezadovoljnih (smeh). Šele ko gledam nazaj, se zavedam, da sem predvsem s svojo vztrajnostjo in manj s talentom dosegel ogromno. Mogoče več, kot si marsikdo lahko le želi. Na to sem ponosen in tega mi nihče ne more vzeti.

S čim pa se ukvarjate, odkar niste več aktiven tekmovalec?

Še vedno delujem v biatlonu, zadnjih pet let sem vodja panoge pri Smučarski zvezi Slovenije, do konca mandata imam še dve leti. Prvi operativec, ki skrbi za logistiko, kadre, finance, klube, skratka vsa področja, potrebna za delovanje biatlona na državni ravni. Odgovorna in stresna funkcija – ob uspehih slavo požanjejo športniki, za neuspehe pa smo odgovorni športni delavci; ampak takšen položaj to prinese s seboj, je že prav tako. Takšno funkcijo mora zasedati oseba, ki pozna

šport z vseh strani, kot tekmovalec, trener, klubski delavec, in na šport gleda celovito. Med športno potjo sem uspešno zaključil magistrski študij managementa, kar mi zelo prav pride.

Kako pa je z biatlonom na Notranjskem? Imamo kaj tekmovalcev, za katere utegnemo v prihodnosti še slišati?

Pri nas zdaj delujeta dva kluba, ki se ukvarjata z biatlonom; poleg SK Loška dolina, ki ima več kot 45-letno tradicijo, ima biatlonsko sekcijo tudi Smučarski klub Cerknica. Glede na razmeroma majhno območje smo Notranjci kar uspešni v biatlonu. Na olimpijskih igrah smo bili že trije, poleg mene še Urška Poje in Simon Kočever, ki je odpotoval v Soči kot član ekipe, a nato na tekmi ni nastopil. Za zdaj imamo med mladimi kakih pet tekmovalcev, ki bi v prihodnosti lahko dosegali dobre rezultate, a pri biatlonu nič ne pride čez noč, tako da je težko reči.

Delujete tudi v politiki. Kako to, da ste se odločili za ta korak?

Sem občinski svetnik v stranki Naša Notranjska, kandidiral sem tudi na županskih volitvah, precej nepripravljen ... Zakaj? Določene stvari so me motile in hotel sem vplivati na spremembe, upal sem, da bi kako stvar izboljšal. Žal pa vidim, da se prevečkrat odločanje prepusti politikom namesto stroki in da je še vedno preveč delitev na »naše« in »vaše«, namesto da bi se dejansko pogovarjali in odločali o konkretnih vsebinah.

Načrti za prihodnost?

Želim si zaključiti ta mandat na Smučarski zvezi Slovenije v zastavljeni smeri, da bi se čim več mladih aktivno ukvarjalo z biatlonom. Zdaj na primer beležimo več kot 50-odstotni porast mladih tekmovalcev v primerjavi s stanjem pred nekaj leti. Je pa to kar velik izziv: otroci imajo v sedanjem času na voljo precej več športov, ki jih lahko trenirajo, hkrati pa se vse manj otrok aktivno ukvarja s športom. Iz te širše baze bomo lažje selekcionirali, kar bo tudi prispevalo k boljšim rezultatom.

NAVIJAJMO ZA NAŠE!

KOŠARKA

Športna dvorana Cerknica

11. januar
ob 19.00 – KK Cerknica : Slovan

8. februar
ob 19.00 – KK Cerknica : Pivka Perutninarstvo

KEGLJANJE

Kegljišče v Cerknici

11. januar
ob 14.00 – Brest Cerknica I (ž) : Triglav
ob 18.00 – Brest Cerknica (m) : Radenska

25. januar
ob 14.00 – Brest Cerknica I (ž) : Celje I
ob 18.00 – Brest Cerknica (m) : Pivka I

7. februar
ob 17.30 – Brest Cerknica II (ž) : Kočevje

NAMIZNI TENIS

Športna dvorana na Rakeku

1. februar
ob 10.00 – PPK Rakek : NTK Logatec
ob 16.00 – PPK Rakek : NTK Vesna

ŠPORTNI SEMAFOR

KOŠARKA

KK Cerknica, 3. slovenska košarkarska liga zahod

9 tekem, 3 zmage, 6 porazov, 7. mesto

30. 11. 2019, Pivka Perutninarstvo : **Cerknica**, 70 : **84**

7. 12. 2019, **Hidria** : Cerknica, **95** : 66

10. 12. 2019, **Cerknica** : Plama Pur Ilirska Bistrica, **78** : 74

NAMIZNI TENIS

PPK Rakek, člani, 2. liga

5 tekem, 2 zmagi, 3 porazi, 7. mesto

7. 12. 2019, **NTK Melamin** : PPK Rakek, **5** : 3

14. 12. 2019, **NTD Kajuh-Slovan** : PPK Rakek, **5** : 1

14. 12. 2019, **NTK Ilirija** : PPK Rakek, **5** : 1

TURISTIČNO DRUŠTVO MENIŠIJA, Begunje 25, 1382 Begunje

VABILO

na 19. Gasparijev nočni pohod
ob polni luni na Špičasto Stražišče,
v soboto, 11. januarja 2020, ob 19. uri.
Spotoma ogled Gasparijevih narodnih
jaslic v naravni velikosti.

Špičasto Stražišče je hrib med vasema Begunje in Selšček z nadmorsko višino 955 m.
Ponovno ga bomo obiskali po enem letu, v nočnih urah ob polni luni.

Zbirno mesto bo v vasi Selšček
(pri spomeniku Maksima Gasparija)
Odhod proti vrhu ob 19. uri.

Potrebna oprema: vremenu primerna obleka, pohodniški čevlji in palice, ročna svetilka.
V upanju da se nas bo zbralo čim več, vas lepo pozdravljamo.

Vsi pohodniki hodijo na lastno odgovornost!
Pohod bo voden.

Turistično društvo Menišija

Projekte TD Menišija sofinancira Občina Cerknica.

**Pleskarstvo
Metulj**

BARVANJE FASAD

Pleskarstvo Metulj, Dolenje Jezero 48 c, 1380 Cerknica

041-550-599 Željko

Bazar društev

19. novembra 2019 je v sodelovanju med Osnovno šolo (OŠ) »Jožeta Krajca« Rakek ter OŠ Miroslava Vilharja Postojna, podružnične šole s prilagojenim programom z nižjim izobrazbenim standardom in posebnim programom vzgoje in izobraževanja, na rakovski šoli pod sloganom Prosti čas za vse – tudi zame potekal Bazar društev.

Glavni cilj bazarja je bil ozavestiti društva o pomenu vključevanja otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami v pristočasne dejavnosti, na drugi strani pa otrokom in mladostnikom s posebnimi potrebami ter njihovim staršem omogočiti, da spoznajo društva in se glede na svoje interese in talente vanje včlanijo; s tem pa pridobijo nove prijatelje, se vključijo v lokalno okolje ter tako kakovostno preživljajo svoj prosti čas.

Društva so na stojnicah predstavila svoje programe in izpeljala aktivnosti, prek katerih so obiskovalci lahko spoznali njihovo dejavnost. Verjamemo, da si je prav vsak lahko našel zase primerno obliko preživljanja prostega časa. Vsa društva so prejela brošuro »Na pomoč!«, s katero smo jih želeli opolnomočiti pri delu z otroki s posebnimi potrebami, jih seznaniti s primanjkljaji ter spodbuditi pozitiven odnos do otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami kot pomembnih in aktivnih članov naše družbe.

Vabilu se je odzvalo petnajst društev iz občin Cerknica, Bloke in Loška dolina: Balinarsko društvo Tičnica, Društvo SOŽITJE Cerknica, Folklorna skupina Kulturnega društva (KD) Rak Rakek, Jamarsko društvo Rakek, Klasje Rakek, KD Rak Rakek, Nogometni klub Cerknica z Ajdo in Živo, Nogometni klub Rakek, Ping pong klub Rakek, Planinsko društvo Cerknica, Prostovoljno gasilsko društvo Rakek, Skavti

Cerknica, Taborniki rodu Jezerska ščuka, Trio odsev, Zavod Voice UP! in Zavod Vrabc Bloke.

Vsem društvom se iskreno zahvaljujemo, da so si vzela čas in s svojo prisotnostjo pokazala dogodek kot dober način mreženja ter širjenja zavedanja pomena pravičnega vključevanja otrok s posebnimi potrebami v lokalno skupnost.

Bazar je bil ena od aktivnosti dvoletnega ERASMUS+ projekta z naslovom Inclusive learning with high expectations, ki ga šoli soustvarjata skupaj s šolo Grindskolan na Švedskem.

Na šoli Rakek so prišli željam naproti

V četrtek, 28. novembra 2019, se je v športni dvorani na Rakeku odvil že četrti dobrodelni koncert v organizaciji Osnovne šole »Jožeta Krajca« Rakek Željam naproti, katerega izkupiček je prek šolskega sklada namenjen učencem.

V kolažu nastopajočih je Ninnay kot prva poskrbela, da poslušalcu »Srce zagori«. Skupini Vitavox in pevki **Viti Jordan** se je »Malo nad oblaki« pridružila **Lina Kovšca**, še nedavno učenka te šole. Največje presenečenje večera so bili The Crabs, band, ki ga sestavljajo učenci in pevka **Tara Meta**. Priljubljeno pevko Alyo je v pesmih Brazil in Dobro jutro, življenje spremljalo kar osemdeset pevki in pevci otroških in mladinskega pevskega zbora pod mentorstvom

Tine Milavec. Šolski pečat je dodala tudi »tršica« **Urška Lužar**, ki je z Ansamblom Banovšek zadovoljila okus ljubiteljev narodnozabavne glasbe. Preden so prireditev s svojim energičnim nastopom in uspešnico Rad bi jo videl sklenili člani skupine Proper, se je ravnateljica, **mag. Anita Knez**, vsem zahvalila za dobrosrčnost. Dobrega vtisa ni pustila le prireditev sama, ampak tudi zavest, da skupnost zna skrbeti drug za drugega. ■

☞ Urška Drobnič ☞ Ljubo Vukelič

Dobrodelna plesna predstava Plešem zate

V ponedeljek, 23. decembra 2019, je športna dvorana v Cerknici ponovno pokala po šivih. Za to so bili zaslužni plesalke in plesalci Plesnega kluba Evora ter njihovi starši, sorodniki in drugi obiskovalci, ki so napolnili dvorano do zadnjega kotička.

Tokratna božična predstava je na pobudo vodje Plesnega kluba Evora Tee Obrol nosila tudi dobrodelno noto. Zbirali so namreč denarna sredstva za Cerkničana Matico Prudiča, dečka s posebnimi potrebami in fantka z velikim srcem. S pomočjo prostovoljnih prispevkov so zbrali neverjetnih 2.005,08 evra, s katerimi bodo Matico omogočene prepotrebne terapije. Tako Plesni klub Evora kot družina Prudič se vsem iskreno zahvaljujeta za vse donacije. V uro dolgi predstavi z naslovom Plešem zate so se predstavili plesalci iz Cerknice in Starega trga pri Ložu. Zaplesali so predšolski otroci, pop mix skupine, v katerih plešejo otroci prvih in drugih razredov, skupina jazz baleta ter plesalci in tekmovalci v kategoriji hip hop. Z zanimivimi in energičnimi koreografijami so navdušili prav vse obiskovalce plesne predstave.

Tea Obrol @ Triša Klobučar

Miklavžev pohod in božično-novoletni bazar

Hitro se je leto obrnilo in zopet je prišel praznični in čarobni čas – čas obdarovanj, veselja, druženja, odpuščanja ... Z mesecem decembrom je zaživelo dogajanje tudi na Podružnični osnovni šoli Maksim Gaspari Begunje. 11. decembra 2019 smo izvedli že tradicionalni Miklavžev pohod ter ga popestrili z božično-novoletnim bazarjem. V telovadnici naše šole smo pripravili kratek program, nato pa odšli na pohod. Druženje staršev, učencev in učiteljev se je nadaljevalo tudi po pohodu v telovadnici naše šole. Na stojnicah smo obiskovalcem ponudili božično-novoletne izdelke, ki so jih skupaj z učiteljicami izdelali učenci naše šole. Prispevki, ki smo jih dobili v zameno za izdelke, bodo obogatili šolski sklad.

Učiteljice POŠ Maksim Gaspari Begunje @ Marjeta Turšič

Škratovanje

Na mrzlo decembrsko noč smo za skupine iz enot na Rakeku izpeljali že tradicionalno Škratovanje. Ob čarobno okrašenem vrtcu nas je pričakala Sneguljčica in nas prosila, da ji pomagamo poiskati njene škratke, ki se tisto noč niso vrnili z dela.

Le ob svetlobi svečk smo se podali na pot in na gozdni jasi našli škratke, tako zatopljene v igro, da nas sprva sploh niso opazili. Potem pa smo v družbi njih in Sneguljčice le odšli naprej proti vrtcu, kjer smo se posladkali z medenjaki in pogreli ob toplém čaju.

strokovne delavke enote Rakek

Avtorica: **Maruša Opeka** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Pitna voda pod drobnogledom

Po Pravilniku o pitni vodi je pitna voda zdravstveno ustrezna, kadar ne vsebuje mikroorganizmov, parazitov in njihovih razvojnih oblik v številu, ki lahko predstavlja nevarnost za zdravje ljudi; snovi v koncentracijah, ogrožajočih za zdravje ljudi; in je skladna s parametri v pravilniku.

Omenjeni pravilnik pa se ne uporablja za pitno vodo iz sistemov za oskrbo s pitno vodo, ki zagotavljajo manj kot povprečno 10 m³ vode na dan ali oskrbujejo manj kot 50 oseb, o čemer mora prebivalce obvestiti lokalna skupnost, z izjemo, če se voda uporablja za oskrbo javnih objektov, objektov za proizvodnjo in promet živil ter objektov za pakiranje pitne vode.

Občina Cerknica ima osem vodovodnih sistemov: Rakov Škocjan, Pikovnik, Osredok–Sveti Vid, Cajnarje, Begunje, Podslivnica, Bloška planota in Cerknica–Rakek. Po pojasnilih Javnega podjetja (JP) Komunala Cerknica, d. o. o., ki je upravljalec vodovodnih sistemov v občini Cerknica, so dolžni izpolnjevati zahteve pravilnika. Na največjem vodovodnem sistemu Cerknica–Rakek mikrobiološke raziskave na več krakih opravljajo vsak mesec, medtem ko na preostalih manjših sistemih od tri- do štirikrat letno. »V pravilniku o tem, koliko-krat naj bi upravljalec opravil mikrobiološke analize, ni natančnega predpisa, vendar lahko rečemo, da v Komunali Cerknica stanje precej pogosto preverjamo,« pojasni **Katarina Vavtar Kovač** iz JP Komunala

Cerknica. Notranji nadzor mora biti vzpostavljen na osnovah HACCP-sistema, ki omogoča prepoznavanje mikrobioloških, kemičnih in fizikalnih agensov, ki lahko predstavljajo potencialno nevarnost za zdravje ljudi, pa tudi izvajanje potrebnih ukrepov ter vzpostavljanje stalnega nadzora na tistih mestih v oskrbi s pitno vodo, kjer se tveganja lahko pojavijo.

Mikrobiološke analize za cerkniško komunalo izvaja zunanji izvajalec, ki ima vse potrebne akreditacije, kot natančno določa Pravilnik o pitni vodi. Povsem neodvisno od notranjih kontrol pa poteka nacionalni monitoring. »O tem, kdaj in kje bodo vzeli vzorce, nas pristojne službe ne obvestijo; smo tudi pod drobnogledom države, tako da morajo biti vzorci res skladni,« je jasna Katarina Vavtar Kovač. Če se pokažejo odstopanja, pa mora upravljalec o tem nemudoma obvestiti javnost. »Vsa poročila so dostopna na spletni strani,« pravi sogovornica, »uporabnike ažurno informiramo po sredstvih javnega obveščanja in na mobilni aplikaciji Občina Cerknica.«

Tedensko pa na pipi uporabnika poteka še nadzor bodisi klora bodisi klor dioksida, za kar so neposredno pristojne službe JP Komunala Cerknica. »Zelo je pomembno, da sta klor ali klor dioksid na pipi uporabnika v pravih vrednostih, saj če ga je premalo, pomeni, da naprava morda

ne deluje in je voda lahko tudi mikrobiološko neustrezna, če pa presežna vrednost, imata lahko vpliv na zdravje ljudi,« razloži Vavtar Kovačeva. Je pa po njenih besedah skrb zanemarljiva, saj ima Komunala Cerknica sodobne telemetrijske sisteme, ki omogočajo stalen vpogled v to, kako sistem dovaja klor ali klor dioksid ter ali sta

v priporočenih vrednostih. Komunala Cerknica naj bi v zadnjih letih veliko vložila ravno v modernizacijo tehnologije; klor je na nekaterih sistemih nadomestila s klor dioksidom, ki je sicer dražji, vendar učinkovitejši, z manj izrazitim vonjem in manjšim vplivom na zdravje. Za kakovost vode je zelo pomemben tudi sistem ultrafiltracije.

Ob izrednih dogodkih pa je pitna voda še bolj pod drobnogledom. »V primeru požara v Podskrajniku so kontrolo popolnoma prevzele pristojne nacionalne službe. Komunala Cerknica jim je nudila vso podporo. Vodo so vzorčili na več mestih in nam dajali navodila. Uvedeni so bili številni preventivni ukrepi. Na srečo se je izkazalo, da voda ni bila nikjer oporečna,« pripoveduje Katarina Vavtar Kovač. Ker pa je občinska uprava v zadnjih mesecih po požaru v Podskrajniku od občanov prejela nekaj pobud, da se izdatno preveri stanje vode in zemljine, se je župan **Marko Rupar** na predlog svetnikov Slovenske demokratske stranke, Socialnih demokratov in Demokratične stranke upokojencev Slovenije odločil vložiti amandma k proračunu za leto 2020 in zagotoviti sredstva za dodatne analize.

Njegov predlog je podprl tudi občinski svet. To, kdo bo izvajalec, kje, kdaj in na kakšen način bo potekalo vzorčenje vode in zemljine, pa še ni znano.

Kako razvijati turizem v NRP

Kakšno je stanje domače turistične ponudbe na območju Notranjskega parka? Je res slabo? Res turisti ob Cerknškem jezeru nimajo kje spati, kot so nazadnje provokativno v naslovu članka zapisali v enem od slovenskih dnevnih časopisov? Na vsa ta vprašanja želi park odgovoriti skupaj z domačini, ki ponujajo pestro paleto produktov, zanimivih za obiskovalce. V ta namen so se predstavniki parka sredi decembra srečali s cerknškimi turističnimi deležniki.

Udeležba je bila izjemna – dogodka se je udeležilo več kot 40 prenočitvenih in gostinskih ponudnikov, turističnih vodnikov ter turističnih in drugih društev, ki delujejo na območju parka. Prišli so tudi tisti – mnogi so nam postali že prijatelji –, ki od aprila do septembra v našem parku izvajajo aktivnosti ob tematskih vikendih, ki nam jih omogoča projekt LIFE Stržen. Tudi zaradi njih so se naše tradicionalne tematske nedelje podvojile in letos smo izvedli kar 33 različnih tematskih aktivnosti. Šola preživetja v naravi, izdelovanje lutk, gozdne igre, plovba skozi zgodbo o nastanku Cerknškega jezera, raziskovanje vodnega vesolja jezera, spoznavanje skrivnega življenja čebel in še in še. Prek tematskih vikendov park testira turistične produkte; zato, da bomo po končanem projektu leta 2022 kar se da zanimivi za obiskovalce.

Na srečanju so udeleženci spoznali sodelavce enote za turizem; to so vodja enote **Urška Ogrinc**, **Miha Jernejčič**, ki ostaja v vlogi vodje Turističnoinformativnega centra (TIC) Cerknica, ter **Ladi Klančar**, ki se je ekipi pridružila kot izkušena koordinatorica projektov na področju turizma. Pri pregledu minule turistične sezone smo ugotovili, da v letu 2019 (do oktobra) beležimo približno 10 odstotkov manj prenočitev kot leta 2018. V občini Cerknica skrbimo za visok delež tujih obiskovalcev, med katerimi prevladujejo Italijani, Nemci, Francozi, Nizozemci ter Belgijci. V primerjavi z enakim obdobjem v letu 2018 smo zabeležili padec prenočitev pri Nizozemcih, Madžarih in Poljaki, medtem ko se beleži rast nočitev pri Francozih, Italijanih, Nemcih ter Čehih. Turisti na

© Ljubo Vukelič

območju parka v povprečju preživijo 2,4 dneva. Od februarja do konca junija gostimo domače goste, v glavni (poletni) sezoni pa te nadomestijo tuji gosti, ki do konca septembra predstavljajo glavnino (80 odstotkov) obiskovalcev.

Ključni fokus dela za leto 2020 bosta dvig kompetenc ponudnikov in razvoj novih oziroma nadgradnja obstoječih turističnih produktov v večdnevne izkušnje. Eden od ciljev je tudi dvig potrošnje gosta tudi na turistične storitve, ne le na prenočitve. Najpomembnejša naloga v pravkar začetem novem letu pa bo priprava Strategije razvoja trajnostnega turizma na območju Notranjskega regijskega parka 2020–2025. Tu bo s turističnimi deležniki treba najti soglasje o nadaljnjem razvoju turizma na tem območju.

Center za obiskovalce stoji

V začetku decembra se je le začela dolgo in težko pričakovana gradnja Centra za obiskovalce. Center bo dejansko nova in s številnimi vsebinami dopolnjena različica zdajšnjega turističnoinformativnega centra (TIC), ki se trenutno nahaja na Taboru. Še pred božičem je bil lesen montažni objekt zgrajen vse do strehe. Nosilna konstrukcija in vse predelne stene so izdelane iz smrekovih križno lepljenih plošč. Kot osnovo za stavbo smo vzeli skedenj, oblikovalci pa so mu dali sodobno preobleko.

Lesena bo tudi fasada, ki bo oblikovno povzemala podobo jezerske tršce. Če bo vreme ugodno in bo šlo vse po načrtih, bo objekt v celoti, skupaj z urejeno zunanjo okolico, postavljen do marca 2020, potem pa bo potrebnih še nekaj mesecev za opremljanje notranjosti.

Center s skupnimi močmi in sredstvi v višini 420.000 evrov gradita Občina Cerknica in Notranjski park. Naložbo v okviru projekta KRAS.RE.VITA sofinancirata tudi Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Republika Slovenija. ■

© Dejvid Tratnik

Avtor križanke: **Vladimir Milovanović** (Najeto pero)

Nagradna križanka

Geslo križanke (izpisano na osenčenih zelenih poljih) napišite na dopisnico in pošljite na naslov: Slivniški pogledi, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica s pripisom »Nagradna križanka« ali ga pošljite na elektronski naslov urednistvo@slivniskipogledi.si; ime zadeve naj bo »Nagradna križanka«. Rešitve bomo v uredništvu sprejemali do **24. januarja**.

Trije izžrebani nagrajenci bodo prejeli nagrade, ki jih prispeva pokrovitelj tokratne križanke – **Pustno društvo Cerknica**.

- 1. nagrada:** majica pustnega društva;
- 2. nagrada:** majica pustnega društva;
- 3. nagrada:** majica pustnega društva.

Imena nagrajencev bodo objavljena v naslednji številki Slivniških pogledov, ki izide v začetku februarja.

Nagrajenci decembrske številke so:

- 1. nagrada:** žensko striženje s fen frizuro – **Jožica Mekinda**, Notranjska 30, 1380 Cerknica;
- 2. nagrada:** moško striženje – **David Dobnik**, Unec 254, 1381 Rakek;
- 3. nagrada:** otroško striženje – **Matjaž Ožir**, Ulica za vrtovi 2, 1380 Cerknica.

Nagrajenci lahko nagrade prevzamejo v **Frizerskem studiu Simona v Zelšah**.

						Glasilo Občine Cerknica	VELIKO NAVDU- ŠENJE	KOŽNA BOLEZEN, SRAB	PRVOTNO LJUDSTVO VITALIJI	PEČENJE KRUHA ALI MESA	TINE ROŽANC	NASLON	ŽELEZEN DROG ZA LOMLJENJE	SL. PESNIK (JOŽE)	IZRAZITA VZPETINA
 CEV, PO KATERISE KAJ ODVAJA												DEKLICAV ČUDEŽNI DEŽELI		SL. PISAT. (DANILO)	
DODANI ZNESEK NA VRAČILO POSOJILA												OKRASNI KAMEN S PODOBOM			
GLEDALI- ŠKA IGRA						JURE IVANUŠIČ						DEL FOTO- APARATA		AFR. ŠTEP- SKA ŽIVAL	
NALČNIK PRIČELADI						PRIPADNICA OBROV						IRENA KOHONT		PREBIVALCI ITAKE	
PRIČE- SNA LEČA						JUŽNOAM. INDIJANEC						MARIJA (LJUBKOV.)		IGRA S PUŠČICAMI	
DANSKI BIOKEMIK (HENRIK)						MESTECE VISTRI						POLAGALEC TAPET		ARABSKA TRŽNICA	
												MANEKEN KOBILICA		VODNA PTICA	
DEL DELEŽ												LOVEC NA KACE		SL. PISA- TELJI (IVAN)	
MESTO NA PRIMOR- SKEM												KRILORIM- SKE LEGIJE		ELVIRA VATOVEC	
KDOR JE NAPADEN															
GRAHOVA SLAMA															

Rešitev prejšnje križanke (vodoravni): AGAM, DIOR, NOVO MESTO, MASTER, TIN, SALON, AVSA, NT, IB, ODA, ABE, AAR, USTINOV, KAMIN, EASTON, ZE, SLAMOVKA, ANANAS, IZJAVA, TAR, MARN, SALLMIK, SELIVKA, LOKACIJI, LOS, PAJEK, ALIBI, ANE, PENICILIN, SKISANOST. Težje besede: DAM, KAMEJA, LAL, SARAH.

Skvti v pomoč Miklavžu

7. decembra smo bili skvti na srečanju deležni prav posebnega obiska. Najprej je do nas prišel Miklavžev glavni angel, ki nam je povedal, da so parklji Miklavžu precej ponagajali, tako da ni uspel dostaviti vseh daril. Poprosil nas je, če lahko pomagamo in naredimo nekaj daril za tiste, ki jih še niso prejeli. In ker skvti vsak dan naredi vsaj eno dobro delo, smo pridno zavihali rokave, naredili škrtatje čepice in pomagali. Uspelo nam je narediti dovolj daril, da je Miklavž z njimi lahko obdaril pridne otroke. Zahvalit se nam je prišel sam sv. Nikolaj v spremstvu angelov. Skupaj smo pregnali nadležne parklje, ki so se nezaželeno pojavili. Obljubili smo, da bomo celo leto pridno delali, da bo lahko drugo leto prišel še enkrat.

SL DD

Miklavževanje na Dolenjem Jezeru

Otrokom z Dolenjega Jezera vsako leto uspe s pridnostjo prepričati sv. Miklavža, da jih obišče. Tudi ob pomoči **Frenka in Jolande Levar**, ki ga skupaj s spremstvom povabita v vas. 5. decembra 2019 so ga gostili v prostorih gasilnega doma na Dolenjem Jezeru. Najmlajši so bili nad obiskom navdušeni, seveda pa so se jim oči ob obdarovanju še posebej zaiskrile.

cerknica.si Tine Šubic

Ledeno kraljestvo

Mažoretni, twirling in plesni klub MACE je 7. decembra 2019 Športno dvorano Cerknica spremenil v Ledeno kraljestvo. Tako so poimenovali twirling in plesno prireditev, na kateri so se predstavile različne sekcije kluba. Ob tej priložnosti so najzaslužnejšim podelili tudi jubilejne nagrade.

cerknica.si Ljubo Vukelič

Trije dobri možje obiskali otroke

Zaradi slabega vremena je 22. decembra 2019 na žalost odpadel božično-novoletni sejem na ploščadi pred cerkniškim kulturnim domom, na veselje številnih otrok pa so trije dobri možje na povabilo Občine Cerknica naše kraje vseeno obiskali. Gostil jih je Kulturni dom Cerknica. Z drobno pozornostjo so obdarili otroke. Za zabavo je poskrbela **Romana Kranjčan**, zbrane pa je nagovoril tudi župan **Marko Rupar**.

cerknica.si Ljubo Vukelič

Zagreb Firefighter StairChallenge

Izak Hribar Meden iz Prostovoljnega gasilskega društva Žerovnica se je v začetku decembra udeležil tekmovanja Zagreb Firefighter StairChallenge, na katerem morajo tekmovalci v popolni gasilski opremi, težki več kot 20 kilogramov, in ob dihanju na izolirni dihalni aparat premagati 670 stopnic v 31 nadstropjih, vmes pa še tečejo nekaj sto metrov okrog stavbe. Tekmovanja v vseh kategorijah se je udeležilo 290 gasilcev iz petih evropskih držav.

Za Izaka je bila to letošnja šesta mednarodna gasilska tekma, ki se jih udeležujejo tako profesionalni kot tudi poklicni gasilci, ob tem pa ne gre spregledati dejstva, da je letos opravil tudi 22 tekaških tekem, med drugim tudi maraton v Ljubljani. V Zagrebu se mu je izšlo po željah in načrtih, saj je v času 5,31 minute premagal celotno progo, kar je na koncu zadostovalo za drugo mesto absolutno; premagal ga je le **Domen Pavlič**, ki je sicer aktualni svetovni prvak v Firefighter Combat Challenge, t. i. najtežjih dveh minutah v gasilstvu. Da je bila slovenska zmaga še večja, je poskrbel **Rok Hribar**, ki je s tretjim mestom dopolnil slovensko prevlado.

noviceznotrainske.si FB

Praznovali visoke jubileje

Rdeči križ posebno pozornost namenja starejšim. Ob visokih jubilejih jih prostovoljci Rdečega križa presenetijo z obiskom, majhno pozornostjo in lepimi željami. V decembru so 90. rojstni dan praznovali **Jožef Matičič** od Pirmanov, **Marija Devinar** z Rakeka, **Miroslav Bavdek** iz Begunj, sto let pa je dopolnila **Albina Peterlin** iz Dolenje vasi. Čestitke!

K VPISU VABI:

Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica

V januarju in do konca šolskega leta prvošolci vabljeni k brezplačnemu vpisu.

Ob vpisu vas čaka darilo (slikanica).
 ⚡ KJUC z enotami

Točka moči

Brezplačni tečaj računalništva

⚡ Obvezne prijave na: druzinski.center.cerknica@gmail.com
 ⚡ in ⚡ Točka moči, Čabranska 9, Cerknica

Brezplačni tečaj ročnih spretnosti

⚡ Obvezne prijave na: druzinski.center.cerknica@gmail.com
 ⚡ in ⚡ Točka moči, Čabranska 9, Cerknica

Notranjski muzej Postojna

Prvo nedeljo v mesecu brezplačen vstop za občane občine Cerknica.

⚡ Notranjski muzej Postojna in Občina Cerknica

Do 17. januarja

Pavel Kunaver – Sivi volk

Spominska razstava ob 130. obletnici rojstva
 ⚡ V času urnika knjižnice
 ⚡ Knjižnica Rakek
 ⚡ KJUC

Do 18. januarja

Janja Urbiha – razstava polstenih izdelkov

⚡ V času urnika knjižnice
 ⚡ Razstavna vitrina cerkniške knjižnice
 ⚡ KJUC

Do 24. januarja

Gasparijeve jaslice: postavitve in izdelava Robert Kužnik

⚡ V času urnika knjižnice
 ⚡ Knjižnica Rakek
 ⚡ KJUC

Do 31. januarja

Čipke polepšajo praznike

Razstava Klekljarske sekcije KD Rak Rakek
 ⚡ V času urnika knjižnice
 ⚡ Razstavna vitrina cerkniške knjižnice
 ⚡ KJUC

24. januar–28. februar

Rerum

Razstava unikatnega nakita Tanje Katern
 ⚡ V času urnika knjižnice
 ⚡ Razstavna vitrina rakovške knjižnice
 ⚡ KJUC

Sobota, 11. januar

Jure Počkaj in Ante Upedanten banda

Koncert
 ⚡ Vstopnina: 12 €
 ⚡ 19.00
 ⚡ in ⚡ KD Cerknica

19. Gasparijev nočni pohod na Špičasto Stražišče

⚡ 19.00
 ⚡ Zbirno mesto: pri spomeniku Maksima Gasparija v vasi Selšek
 ⚡ TD Menišija

Nedelja, 12. januar

Dan za kino

Loti in izgubljeni zmagi
 Družinski animirani film
 ⚡ Vstopnina: 4 €
 ⚡ 17.00
 ⚡ in ⚡ KD Cerknica

Dan za kino

Medtem ko vas ni bilo
 Drama
 ⚡ Vstopnina: 4 €
 ⚡ 19.00
 ⚡ in ⚡ KD Cerknica

Sreda, 15. januar

Matija Cipurić: Priročnik za gradnjo in prezidavo gradov in utrdob

Predavanje, razstava
 ⚡ 18.00
 ⚡ in ⚡ KJUC

Nimam časa!

Predavanje
 ⚡ 18.00
 ⚡ in ⚡ Točka moči, Čabranska 9, Cerknica

Četrtek, 16. januar

Slovenec in pol

Komedija
 ⚡ Vstopnina: 15 € v predprodaji, 17 € na dan dogodka
 ⚡ 20.00
 ⚡ KD Cerknica
 ⚡ Jabka, d. o. o.

Sobota, 18. januar

Raiven

Koncert
 ⚡ Vstopnina: 7 €
 ⚡ 20.00
 ⚡ in ⚡ KD Cerknica

Nedelja, 19. januar

Dan za kino

Slavna medvedja zasedba Sicilije
 Družinska pustolovščina
 ⚡ Vstopnina: 4 €
 ⚡ 17.00
 ⚡ in ⚡ KD Cerknica

Dan za kino

Portret mladenke v ognju
 Romantična drama
 ⚡ Vstopnina: 4 €
 ⚡ 19.00
 ⚡ in ⚡ KD Cerknica

Ponedeljek, 20. januar

Pravljčna urica z ustvarjalno delavnico

⚡ Za otroke od četrtega leta dalje
 ⚡ 17.00
 ⚡ Knjižnica Rakek
 ⚡ KJUC

Torek, 21. januar

Pravljčna urica z ustvarjalno delavnico

⚡ Za otroke od četrtega leta dalje
 ⚡ 17.00
 ⚡ Knjižnica Rakek
 ⚡ KJUC

Bralno srečanje

Druženje ob branju s stanovci DEOS, Centra starejših Cerknica
 ⚡ 11.00
 ⚡ DEOS, Center starejših Cerknica
 ⚡ KJUC

Sreda, 22. januar

Hiperkinetična motnja

Predavanje
 ⚡ 18.00
 ⚡ OŠ Notranjski odred Cerknica
 ⚡ Točka moči, Čabranska 9, Cerknica

Četrtek, 23. januar

Mate Dolenc: Kako dolg je čas

Miha Čelar: iOTOK
 Predstavitve knjige in projekcija filma
 ⚡ Vstopnina: 4 €
 ⚡ 19.00
 ⚡ KD Cerknica
 ⚡ KD Cerknica in KJUC

Odprtje likovne razstave Janeza

Ovsca
 ⚡ 18.00
 ⚡ Knjižnica Rakek
 ⚡ KJUC

Stavbna in bivalna biologija

Predavanje
 ⚡ 19.00
 ⚡ in ⚡ Točka moči, Čabranska 9, Cerknica

Petek, 24. januar

Alenka Veber: Štirje letni časi v Babnem Polju

⚡ 18.00
 ⚡ in ⚡ KJUC

Sobota, 25. januar

Svet je kakor ringaraja

Koncert
 ⚡ Vstopnina: 6 €
 ⚡ 10.00
 ⚡ in ⚡ KD Cerknica

Profesor Kuzman mlajši

Komedija
 ⚡ Vstopnina: 15 €
 ⚡ 20.00
 ⚡ in ⚡ KD Cerknica

Ponedeljek, 27. januar

Bralna skupina za osebni razvoj

Beremo: Martin Kojc – Učbenik življenja.
 ⚡ 17.00
 ⚡ KJUC
 ⚡ Fani Černigoj in KJUC

Sreda, 29. januar

Camino Ignacijano

Potopisno predavanje
 ⚡ 18.00
 ⚡ in ⚡ Točka moči, Čabranska 9, Cerknica

Četrtek, 30. januar

Januarska pravljica

Pravljčna urica z ustvarjalno delavnico
 ⚡ Za otroke od četrtega leta dalje.
 Prijave na 01 7091 078.
 ⚡ 17.00
 ⚡ in ⚡ KJUC

Petek, 31. januar

Januarska pravljica

Pravljčna urica z ustvarjalno delavnico
 ⚡ Za otroke od četrtega leta dalje.
 Prijave na 01 7091 078.
 ⚡ 17.00
 ⚡ in ⚡ KJUC

Rožnate urice

Druženje bolnikov z izkušnjo raka
 ⚡ 19.00
 ⚡ in ⚡ Točka moči, Čabranska 9, Cerknica

LEGENDA:

⚡ Informacije
 ⚡ Kdaj
 ⚡ Kje
 ⚡ Organizator